Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 233. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 1-го ЛИСТОПАДА 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 1, 1980 No. 233. VOL. LXXXVII.

1918 — ЛИСТОПАДОВИЙ ЧИН — ДЖЕРЕЛО НАДХНЕННЯ — 1980

У Ню Йорку відбудеться антибольшевицька демонстрація

Ню Йорк, Н. Й. — Заходами Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій — Метрополітального Відділу УККА і Українського Відділу Прихильників АБН тут у п'ятницю, 7-го листопада ц. р., о год 6-ій вечора на 67-ій вулиці і Лексінгтон авеню, біля совєтської місії до ОН, відбудеться антибольшевицька демонстрація під гаслом „За деколонізацію комуно-московської імперії" в обороні українських політичних в'язнів і членів руху спротиву в Україні.

Промовцями на демонстрації будуть представники молодої генерації, а саме: Роман Зварич і Роман Юзенів.

У спеціяльному зверненні, надісланому на адресу багатьох організацій, пресових органів і приватних осіб, пишеться, між іншим, що хоч демонстрація відбуватиметься в будній день, але обов'язком кожного українця є допомагати своєю участю у ній і всіми доступними засобами братам в Україні, які несуть на своїх плечах важкий тягар боротьби за краще завтра українського народу.

Організатори надіються на численну участь українців й представників інших поневолених Москвою народів в цій демонстрації, яка влаштовується у річницю т. зв. жовтневої большевицької революції.

У Вунсакеті відбулися організаційні наради УНС

Вунсакет, Р. Ай. — Взяті на себе зобов'язання перед Батьком-Союзом — плян ще до кінця цього року приєднати 25 нових членів до великої родини Українського Народного Союзу, трактує вунсакетська Округа УНСоюзу дуже поважно, і для того Леон Гардінк, голова Округи, скликав на зібрання приблизно три десятки секретарів, організаторів, членів і гостей у неділю, 19-го жовтня, тут, до залі української православної церкви св. Михайла з цікавою і корисною програмою.

Крім важливих союзових справ приєднування нових членів, щоб дати і свій вклад у загальне число нових членів для всього Союзу, був тут також висвітлений документальний фільм про Конвенцію УНС у 1978 році.

На зібрання була окремо запрошена красуня, цьогорічна „Міс Союзівка", Орися Ганушевська зі сусіднього міста Провіденс, яке разом з усіма українцями-союзовцями стейту Ровд Айленд пишається нею, вона бо перша з цієї Округи здобула титул „Міс Союзівки" на рік 1981.

Голова Округи й одночасно секретар 206-го Відділу УНС, відкриваючи збори привітом для присутніх, відразу перейшов до ділових справ, заявляючи, що квота для Округи зовсім здійснима, якщо всі секретарі і всі організатори візьмуться як слід за роботу.

Головний предсідник д-р Іван О. Флис, який прибув сюди зі своєю дружиною, на запрошення голови виступив з інформативним словом про загальні справи УНСоюзу, подаючи відповідні статистичні дані росту і розвитку Союзу: загальне майно збільшилося з літа 1979 року до літа 1980 року на один мільйон долярів, а вкладки протягом восьми місяців становили 2,020,000 долярів. Прибутки від інвестицій тепер є на 246,000 дол. вищі, ніж прибутки за такий самий період попереднього року, тобто загальний дохід за ці вісім місяців перейшов загальний прибуток восьми місяців попереднього року на 282, 184 доляри, становлячи суму 4, 652,896 долярів.

Д-р І. Флис також подав докладне пояснення про угоду з фірмою CPS Actuaries і про нову клясу обезпечення, яку проголосить УНСоюз в червні 1981 року. Учасники зібрання також виявляли зацікавлення справами Української Будівлі УНСоюзу, її приміщеннями і працею в ній Головної Канцелярії, редакції і видавництва „Свободи" та „Українського Тижневика", тощо; на всі їх питання д-р Флис давав вичерпні відповіді. Так само присутні запитували д-ра Флиса про перебіг Конгресу УККА з „фатальним" порядковим числом „13" у Філядельфії в жовтні.

Головний предсідник тут ґрунтовно з'ясував принципові розходження поміж делеґацією УНСоюзу й конґресовою більшістю — представниками одного ідеологічного напрямку, які знехтували головним завданням цієї організації організацій, яка має об'єднувати всіх українців; на закінчення свого виступу д-р І. Флис сказав, що УНС, будучи свідомим своїх зобов'язань супроти членів УНС і української громади в цілому та виступаючи за дотримання правопорядку в громаді й рівного трактування всіх українців-громадян на поселеннях в Америці, був примушений вийти із залі нарад XIII Конґресу Українців Америки через порушення статуту УККА, через цілковите знехтування прав меншости, через поведінку

(Закінчення на стор. 5)

ЛИСТОПАДОВА АКАДЕМІЯ В НЮ ГЕЙВЕНІ

Ню Гейвен, Конн. (М.Я.). — В суботу, 1-го листопада ц. р., тут відбудеться, заходом Відділу УККА, Листопадова Академія для відзначення 62-ої річниці проголошення Західньо-Української Народної Республіки. Академію відкриє д-р Михайло Снігурович, голова Відділу УККА, а доповідь виголосить проф. Іван Телюк. У мистецькій частині виступлять: співачка сопрано Лариса Маґун-Гурин, Орися Марків, проф. Юрій Цибрівський і проф. Михайло Панкевич. В неділю після Богослужб будуть відправлені Панахиди за тих, що впали в боях обороняючи молоду державу.

ВІЧЕ РЕСПУБЛІКАНЦІВ

Ню Йорк, Н. Й. — В неділю, 2-го листопада ц. р. тут о год. 2-ій по полудні в Українському Народному Домі (140 Друга авеню) Український Американський Клюб влаштовує віче. Промовлятимуть на тему виборів кандидати і репрезентанти. Після віча - кава і солодке.

ДЕНЬ ВИБОРІВ

З уваги на день виборів у вівторок, 4-го листопада, „Свобода" з датою того дня не появиться. У понеділок, 3-го жовтня, друкуватиметься видання „Свободи" з датою середи, 5-го листопада, а в середу — з датою четверга, 6-го листопада.

Богдан Ігор Антонич

Заповіт Листопаду

Не закопати до могили
цього, що творче та живе,
ні чорний Янгол — лопотом зловісних крил
струни душі не перерве.

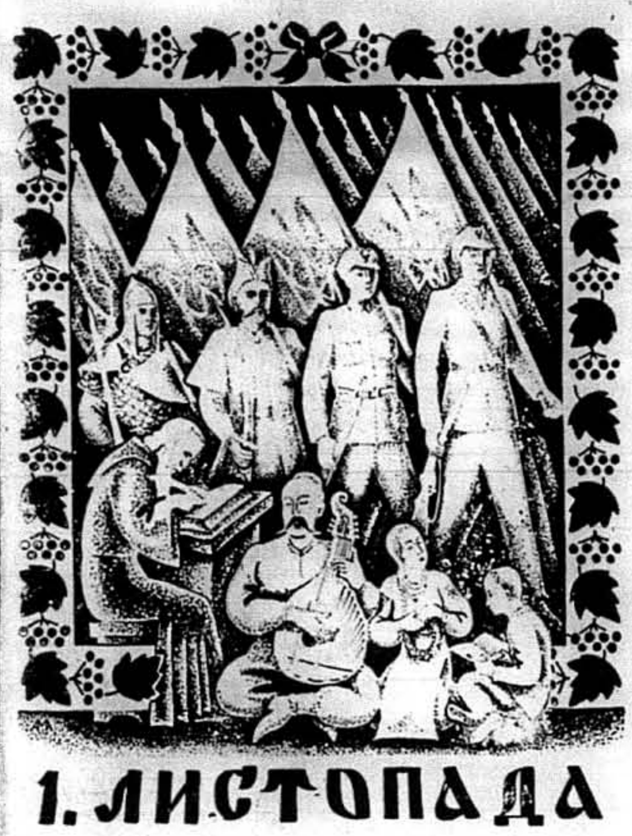
Вже сльози й арфи непотрібні
ні плач за днями, що розбилася об скелю.
Не вішайте на стелю
прикрас жалоби чорносрібних.

Вже не придавить камінь часу
стихійних мрій, що виросли з землі
хоча б гірку отрути часу
подали руки злі.

Ще зацвітуть лани просторі,
Забудемо, що пережили.
Ще вирівняє Бог могили
колесами історії.

Не загнуздать вже живла,
не вижере пісок очей.
Бо є найвища Влада Влад,
що присуд ізрече.

Не випалить сердець посуха
та не запаморочить сном юрби.
Не закопати у гроби
живого духа.

Представник Афганістану критикує СССР і власний уряд

Београд, Югославія. — Офіційний представник теперішнього афганського уряду наставленого силою беґнетів майже стотисячної совєтської армії, яка фактично окупувала ту країну, виступаючи на конференції ЮНЕСКО (організація ОН для справ освіти, науки і культури), яка відбуває тепер свою сесію в югославській столиці, сильно критикував совєтську військову інтервенцію в його країні, а також критично висловився про потягнення свого власного уряду.

Актар Мохаммед Пактіяваль, якого спочатку вітали оваційно майже всі делеґації, заявив, що він свідомий того, що його заява з критикою совєтської інвазії і поліційних практик власного уряду може викликати непередбачені наслідки для нього і його родини, але він є готовий повернутись до Афганістану і прийняти на себе усі консеквенції, які з цього випливають, щоб тільки світ довідався правду про його країну і винищення його народу совєтськими військами і насадженим ними урядом. В Афганістані Пактіяваль залишив дружину і семеро дітей.

Однак після виступу Пактіяваль не поїхав до Афганістану, а до Франкфурту в Західній Німеччині і там попросив політичного азилю для себе і родини, висловлюючи при тому надію, що афганський уряд дозволить його дружині і дітям виїхати за кордон.

„Афганістан не є вільною країною, — заявив голова афганської делегації перед своїм виїздом до Німеччини, — а Совєтський Союз вбиває нас, ломлячи тим самим усі права людини при допомозі окупаційного війська". Звертаючись до численних делегацій на конференції ЮНЕСКО він заявив, що „ми маємо сьогодні проблему з совєтською окупацією, а завтра можете її мати ви, якщо не будуть зроблені протизаходи". Пактіяваль заявив, що Афганістан боротиметься за свою свободу аж до переможного кінця" і я боротимуся зі своїм народом".

Після його виступу, кажуть західні спостерігачі, наступила свого роду констернація і тиша на залі. Потім деякі делеґації, зокрема з комуністичних країн, пробували протестувати, вияснювати, сперечатися, але правда вже була сказана.

В неділю, 26-го жовтня, про цю подію написали майже всі західні газети коментуючи у відповідний спосіб відважний виступ афганського представника, який тепер перебуває на статусі еміґранта в Европі.

ПОЛЬСЬКІ ЛІДЕРИ ВІДБУЛИ НАРАДИ В МОСКВІ

Москва. — Совєтське пресове агентство ТАСС повідомило, що обидва польські лідери — перший секретар Комуністичної партії Станіслав Каня, який, як відомо, замінив на цьому становищі Едварда Ґерека, що уступив у висліді довготриваючого страйку робітників, і прем'єр-міністер Юзеф Піньковскі побували на коротких відвідинах у Москві та мали розмови з Леонідом І. Брежнєвим й іншими совєтськими лідерами.

Згідно з повідомленням, вони отримали підтримку у полагодженні дещо скомплікованої справи між урядом, Компартією і вільною робітничою профспілкою „Солідарносьць", яка хоч ще формально не затверджена судом, діє вже майже в кожній місцевості.

Л. Брежнєв висловив надію, що керівники польської Комуністичної партії і робітництво у „братній" Польщі будуть спроможні розв'язати дещо складні економічні проблеми. Розмови, — каже ТАСС, — проходили в дружній атмосфері, що „віддзеркалює добрі відносини між комуністичними партіями Совєтського Союзу і Польщі". На летовищі польську делеґацію зустрічав сам Брежнєв, новий прем'єр Ніколай А. Тіхонов, який недавно замінив Алєксєя Косиґіна, і міністер закордонних справ Андрей Громико. Після розмов і короткого полуденку ті самі совєтські лідери ескортували польських гостей на летовище і вже увечері Каня і Піньковскі були у Варшаві, підготовляючись до розмов з представниками новоствореної вільної профспілки.

В дипломатичних колах ходять також чутки, що ситуація в Польщі настільки погіршилась, що Москва вважала за відповідне викликати Каню і Піньковского на розмови і що Совєтський Союз та сателітні країни готовляться до військової інтервенції на випадок повторення робітничих страйків. Численні політичні спостерігачі стверджують, що Кремль вже віддавна домагається привернення провідної ролі Комуністичної партії в Польщі у суспільному житті і противиться створенню вільної профспілки, яка може стати дуже небезпечним претекстом для робітництва в інших комуністичних країнах. Немає сумніву,— кажуть деякі аналітики, — що Москва ніколи не погодиться на зміну системи в Польщі і якщо зайде потреба, вона розправиться з польським лібералізмом в спосіб Мадярщини і Чехо-Словаччини. Деякі неспокої відчуваються вже сьогодні у Східній Німеччині і Чехо-Словаччині, але П. Кіріленко, член Політбюра і правдоподібний наслідник Леоніда Брежнєва, під час своїх відвідин в сателітних країнах, радше пораджував застосувати спокій кажучи, що не існує ще жадної загрози для комуністичної системи і сигнальні голоси тривоги є на його думку передчасними.

„РОЗЗБРОЄННЯ — В СЕРЦІ!"

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ МАДРИДСЬКІЙ НАРАДІ КРАЇН, ЩО ПІДПИСАЛИ ГЕЛЬСІНКСЬКІ УГОДИ

Нью Йорк, Н. Й. (Пресова служба ЗП УГВР). — Група політичних в'язнів мордовських і пермських таборів звернулася у вересні 1980 року до держав, які підписали Гельсінкські угоди, із закликом взяти до уваги їхні пропозиції на Мадридській конференції. Цей поширюваний у самвидаві документ передаємо в цілості.

„Братове!

До вас звертаються політв'язні Мордовських і Пермських таборів СРСР — Олесь Бердник, Левко Лук'яненко, Мирослав Маринович, Микола Матусевич, Юрій Орлов, Богдан Ребрик, Микола Руденко, Олекса Тихий, Данило Шумук, Анатолій Шаранський.

Знедолені, позбавлені елементарних людських прав, відкинуті на саме дно планетарного пекла, ми шлемо вам щире слово застереження і співчуття.

Грізна година! По лезу меча балянсує людство над термоядерною прірвою. Ви, усвідомлюючи це, зібралися для того, щоб знайти шлях до розброєння, співіснування та спільної плятформи буття.

Проте не обманюйтеся лузгою підписаних папірців і політичних компромісів. Яке розброєння, яка угода може привести до мети, якщо арсенали людських сердець переповнені найстрашнішою зброєю, — зброєю ненависти?

Ідеологічне протистояння — будні нашого часу. Саме війна ідеологій породжує божевільну гонку озброєнь, тому необхідно роззброїти серця і душі. Необхідний єдиний критерій буття для всіх людей над розділеннями рас, націй і релігій. Обговоріть саме ці проблеми і насамперед головну проблему — проблему припинення ідеологічного протистояння. Ця хвороба зароджується всередині держав і країн та перекидається пізніше на міжнародні відносини.

Ми маємо на увазі переслідування в багатьох країнах світу вільнодумства, інакодумства та прагнення до незалежности.

Наш гіркий досвід політв'язнів показує, до якої безодні полохливої злостивости доходить каральна машина нашої держави, яка в 5-ту річницю підписання Гельсінкських угод спрямувала весь арсенал правопорушень, знущань, принижень, страждань на людей, вся провина яких полягає лише в чесному, відвертому висловлюванню критичних міркувань.

Ми говоримо це не для того, аби викликати співчуття до себе. Несучи свій хрест на Голгофу, ми не дбаємо про себе, а про долю людства, яке приречено на вічний конфлікт, доки не усунено ідеологічного переслідування всередині тих або інших країн.

Розв'яжіть негайно питання про загальну амнестію для політв'язнів у своїх країнах. Затвердіть пакт про ліквідацію в карних кодексах усіх ваших країн статтей про переслідування за ідеологічними й політичними мотивами. Хай зникне з словників Землі слово „політв'язень", не гідне людини космічної епохи. Такий крок просто і природно приведе до довір'я всередині країн, а звідси — до довір'я між народами. Адже чи можна довіряти державам, які ведуть ідеологічну війну проти своїх громадян?

Країна, де ви збираєтеся, дає чудовий приклад еволюційного переходу від тиранії до демократії. Нехай цей приклад запалить вас!

Людство втомилося від папірців і порожніх, брехливих угод. Час скинути з його чола Терновий Вінець, що кровоточить тисячоліттями. Час відчинити Браму серця!

Братове! Прислухайтеся до тривожного поклику нехтуваних і гнаних, що йдуть Хресною Дорогою!

Грізна година!

Вересень 1980 р.

Мордовія — Перм, СРСР".

Українці Ню Гейвену підтримують К. Дадда на сенатора

Під час прийняття в честь конгресмена К. Дадда

Ню Гейвен, Конн. — З метою, щоб допомогти в виборчій кампанії конґресмена (демократа) Крістофера Дадда на сенатора ЗСА, створено комітети східньоевропейських громад Коннектикату, окремими представниками яких є: д-р Янос Дексі (Болтон), Орест Дубно (Ню Гейвен), д-р Міхаель Пакстис (Найнтіс), д-р Леслі Шілягий (Гартфорд), д-р Іван Телюк (Ню Гейвен) та Ільона Вайснис (Норт Гейвен).

Завдання цих комітетів — провести енерґійну кампанію за вибір К. Дадда на сенатора, який активно піддержував східньоевропейські етнічні групи, підкреслював їхню багату культурну спадщину і зокрема виступав в обороні прав людини, особливо переслідуваної і поневоленої у Совєтському Союзі.

З метою зібрати відповідні фонди на цю кампанію, українська і мадярська групи влаштували спільно у п'ятницю, 19-го вересня ц.р., у Ню Гейвені, прийняття.

У світі

ВІДДІЛ ВІЗ І РЕЄСТРАЦІЙ НА ВИЇЗД З СССР ЗА кордон (ОВІР) повідомив, що інформації, які появилися у західній пресі про те, що совєтські паспортні бюра не видаватимуть віз тим особам, яким було вже раз відмовлено виїзд, не відповідають правді і являються, мовляв, „злобним перекрученням і наклепом на Радянський Союз". Нічого в тому відношенні не змінилося, — заявляють офіційні чинники з ОВІР-у і особи, які вже проходили процес реєстрації, але їм з якихось причин було відмовлено виїзд, можуть поновно старатися про такий дозвіл. Раніше дисидентський бюлетень „Вісті з СССР", який видає Кронід Любарський повідомляв у 18-му числі, що у харківському відділі ОВІР-у особи, яким відмовлено у виїзді мусять підписувати заяву, що вони більше не старатимуться про виїзд за кордон. У цій заяві також говориться, що така особа мусить на протязі одного місяця знайти собі роботу і включитись в господарське життя країни.

ВЕЛИКА ЕКСПЛЬОЗІЯ НА ЦЕНТРАЛЬНІЙ залізничній станції в Пекіні спричинила великі матеріяльні шкоди і поранення багатьох сотень осіб. Закордонні агентства інформують, що кількасот осіб були тяжко поранені, але правдоподібно були також вбиті, про що виразно не говорять китайські офіційні чинники, як також відмовляються від коментування, що було причиною експльозії. Західні дипломати не виключають можливости атентату, що його могли спричинити противники теперішнього режиму.

В Америці

ЗАЦІКАВЛЕНІ ТІЛЬКИ ЗИСКАМИ ВПЛИВОВІ американські банки з почину банку Морґана піднесли свій відсоток на позички до 14 з половиною, проти настійного прохання Уряду у Вашінґтоні не підносити його. До Морґана приєдналися й інші банки, серед них Банк Америки, Сітібенк, Чейс Мангеттен — Рокфеллеровий банк, та інші. У виборчому таборі знавці фінансових справ Президента схильні розглядати ці передчасні підвишки банкових зискових відсотків як бажання перешкодити перевиборові Картера на другу каденцію.

У ВАШІНҐТОНІ ДВА КИТАЙСЬКІ кореспонденти також готуються до американських виборів, бо їхнім завданням буде інтерпретувати вибори кільком сотням мільйонів китайців, громадян КНР. Вони написали й преслали до свого пресового агентства Гсінґуа оцінку виборів на три тисячі слів, у якій характеризують американські вибори як „голосну подію", виповнену безліччю промов і шалених спорів". На думку цих китайців, самим американцям спірні питання поміж кандидатами дуже невиразні, а для чужинців все загадкове й тьмяне, про що властиво ці два суперники — Картер і Реґен — сперечаються. На закінчення автори „оцінки" зауважують, що інтерес виборців до обох кандидатів у ЗСА є дуже незначний.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $30.00, 6 months — $16.00, 3 months — $9.00.
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

P.O Box 346 Jersey City, N.J 07303

Поклін Першому Листопадові

Перша українська іміграція в Америці, хоч називалася „зарібковою", проте була глибоко патріотичною і щорічно відзначала роковини 1-го Листопадового державного перевороту в Галичині, який був актом державницького самовизначення галичан. Щойно, коли наспіли сюди втікачі з України після Першої світової війни — між ними горстка наддніпрянських старшин — і приплила третя, найбільша хвиля імігрантів після Другої світової війни — українські поселенці в З'єднаних Стейтах почали відзначати, як найголовніше свято, роковини Акту 22-го Січня, бо без нього не було б і галицького перевороту. Проте 1-ий Листопад 1918 року не є тільки обласним галицьким святом. Це всеукраїнське свято, як всеукраїнською є велика заля від Попраду по Дін. За проголошенням української державности в Західній Українській Народній Республіці прийшов Акт Злуки 22-го січня 1919 року, а шпилем тріюмфу з'єднаних земель Західньої і Східньої України і шпилем тріюмфу з'єднаних армій був вмарш до Києва 31-го серпня 1919 року.

Знаємо, що тодішня українська війна й революція скінчилися катастрофою і вся Україна опинилася в соборній неволі. Проте місією української еміграції — хоч і стала вона вже поселенням — є плекати українську державницьку думку. І тому нашим обов'язком є складати щорічно поклін тим датам, які символізують акти українського державницького самовизначення. І це добра нагода пригадати, що тоді, 62 роки тому, не було ніякого ідеологічного поділу західніх українців: були такі, які поручали відкласти ще переведення державного перевороту і були такі, які наполягали на негайне здійснення його. Але всі були патріотами-державниками, які розуміли, що таке ідея, що таке ідеал, та що таке дискусійні міркування тактичної натури. Добре пригадати це, бож і сьогодні немає між нами, між вільними українцями у діяспорі, розбіжностей ідейного-ідеологічного характеру: всі ми визнаємо Акти 1-го Листопада і 22-го Січня 1918 і 1919 року, всі ми праґнемо відродження української державности. І тому у ці нові роковини славетнього Акту 1-го Листопада 1918 року скажімо собі, що немудро ділити себе штучно на різні табори, партії і „середовища", коли ж насправді всі ми — державники, які визнають 4-ий Універсал і той Акт 1-го Листопада, що його нині відзначаємо.

1-ий Листопадовий переворот був у Львові і в усіх містах та містечках Східньої Галичини зразково переведений з військового погляду. Але нарід не був ще достатньо приготований на здобуття та збереження своєї державности. Нехіть служити у війську за австрійської займанщини довела до того, що в часі державницького перевороту 1 Листопада та створення Української Галицької Армії ми не мали старшин з високою фаховою освітою. В Західній Українській Республіці не можна було обсадити адміністрації українськими людьми. А після переходу УГА за Збруч виявилося, що дві вітки українського народу, виховані під двома різними займанцями, мають інші одна від одної психіки. Це було нашим нещастям. Пропорційно до величини території і числа населення Галичина поставила на ноги більшу армію, як Наддніпрянщина. Але низи народу в усій Україні не знали, що державу можна зберегти тільки збройною силою.

Чи ми нині приготовані до української державности? Чи ми, вільні українці в діяспорі, зокрема в ЗСА, здаємо собі справу з пріоритетів, що їх вимагає українська національно-державна рація?! Чи всі ми свідомі того, що без єдности ідеал державности — це пуста фраза?!

П.П.

СЛОВЕСНИЙ ДВОБІЙ КАНДИДАТІВ

Публічні дебати президентських кандидатів в Америці — це не новина. У 1960 році відбулися такі дебати між демократичним кандидатом сенатором Джоном Кеннеді й віцепрезидентом за Д. Айзенгавера Ричардом Ніксоном, — вибори виграв мінімальною більшістю Джон Кеннеді. У 1976 році такий публічний, передаваний через телевізійні станції двобій відбувся між невідомим до того часу ширшим колам суспільства кол. губернатором Джорджії Джіммі Картером і президентом Джералдом Фордом,— Картер виявився зручнішим діялектиком, а Форд склав жалюгідну заяву, що „На Сході Европи немає совєтської домінації" — і вибори виграв Картер. У теперішніх президентських виборах настрій широких кіл виборців настільки апатичний і настрої такі химерні, що майже всі поважні американські коментатори прикладали до публічного словесного двобою між головними кандидатами двох великих партій просто вирішне значення — той, мовляв, хто виявить свою вищість у тому двобої — стане найближчим президентом країни.

Правду сказати — перша публічна зустріч віч-у-віч з публічними заявами Джіммі Картера і Роналда Реґена трохи розчарувала понад 100 мільйонів телевізійних глядачів. Не було там ніяких драматичних моментів і не було ніяких особливих новин ні з одного боку. Президент Картер робив ті самі закиди своєму противникові, що вже їх висловлював у своїх пропагандивній кампанії: що вибір Реґена на президента є поважним „риском", бо, мовляв, Реґен, вважає збройну силу за вирішний чинник у міжнародній політиці, а він, Картер, орудує дипломатією, — що Реґен є проти рівних прав жінок, бо заявився проти додатку до Конституції про рівні права жінок, т. зв. ЕРА; що врешті, він, Картер, має більше досвіду в закордонній політиці, бо Реґен не мав діла з міжнародними проблемами. Знову ж Реґен закидав президентові Картерові, що за його близько чотирирічного урядування зросла інфляція, зросла дорожнеча, впав міжнародний престиж Америки і балянс збройних сил ЗСА і СССР перехилився у користь СССР.

Проте це не була розмова двох видатних діячів, щоб один нав'язував свою заяву до заяви свого попередника, — щоби вони насправді займали виразне становище до тієї самої проблеми. Інколи уважний слухач мав враження, що один чи другий кандидат легковажить заяву свого противника та просто відчитує те, що написав був собі ще далеко перед дебатами. Інколи пригадувалась анекдотична розмова двох наших селян: „Сусіде, ходіть зо мною на рибу". „Не можу". „Чому?"

„Бо я рішився іти сьогодні на рибу". І тому під час тієї понад півторигодинної розмови двох головних президентських кандидатів не було будь-якої яскравої реакції серед кругло тисячі приявних журналістів і гостей, не було спонтанних оплесків ані „цвішенруфів" із протестами. Деякі американські часописи, як сенсаційно-популярний „Ню Йорк Пост", покликується на вислід кількох опитів, які ніби признали перевагу Реґенові над Картером у відношенні 2:1. Можливо, що так, як Джералдові Фордові страшенно пошкодила згадана вище його заява у двобої з Картером, що на Сході Европи немає совєтського верховодства, — тут може дуже пошкодити президентові Картерові його заява, що він переводив розмову із своєю 13-річною дочкою Емі на тему загрози нуклеарних перегонів між ЗСА і СССР. Бо коли запитали представницю телевізійної станції „Ей-Бі-Сі" Барбару Волтерс, одну з учасниць того панелю, — хто виграв у словесному двобої, вона саркастично відповіла: „Виграла Еймі".

„Свобода" за традицією не наслідує американських часописів, які заявляються „за" і „проти" щодо президентських кандидатів. Кожна з двох великих американських партій має свою політичну філософію, кожна з них має в історії Америки великих мужів, великих президентів. Президент Картер — знаменитий діялектик пропагатор, який орудує масою статистичних даних, — Роналд Реґен — колишній фільмовий актор і телевізійний коментатор, двократний губернатор великого стейту Каліфорнія, має, може, більшу свободу рухів і вміє краще нав'язувати зв'язок із слухачами. Але кожен з них мав і має своїх прихильників — і хай кожен американець українського роду голосує за своїм переконанням і за своїми симпатіями, але хай голосує, бо ці вибори стосуються також посередньо і навіть безпосередньо також нас, українців, а — може й майбутности України.

З НАШИХ БУДНІВ

ОДНОЛІТКИ

Написали мені здому, що на Чесного Хреста перестався у кращі світи мій одноліток та й однакашник. Антін Підгірський, що його прозивали в селі повуличному „Бараном". З ним, Антоном, ми були з того самого 1913-го річника, разом ставали в Бібрці до асентерунку, разом відмаршували 1939 року боронити „моцарствову" Польщу.

Так склалося, що з 30-ти однолітків-селюшків, які 67 років тому пустилися кружляти в життьовій орбіті, залишилося було в живих тільки нас двох: Антін Пігірський, прозваний „Бараном", там, у Рідному Краю, і я, грішний, тут, на землі Вашінгтона. Де ж решта?.. „Переставились в кращі світи", як пише сестра Оля..." Інша справа що в цьому їх „перетавленні" зіграло вирішальну ролю двох знаменитих партнерів: Гітлер і Сталін... І так пішло: хто з моїх однолітків не вернувся з польсько-німецької війни, хто з німецько-совєтської, той загинув у Дивізії, інший в повстанцях, хто у далеких Колимах... Фатальна тринадцятка, та й годі!

Ми удвох з Антоном вижили аж до вересня 1980 року: далі на Чесного Хреста і його не стало, а мені оце приходиться писати йому цей некролог у формі малого фейлетона...

Треба вам тес знати, що мій покійний дружок ще донедавна займав у „радянській" системі дуже важливий пост, зокрема під час так званих виборів до рад депутатів трудящих УССР і СССР. В той „радісний і піднесений день", Антін одягався у празничичний костюм (дар тьоті з капіталістичної Америки) перевішував через плече барабан і гордо маршуючи селом, закликав односельчан до виборчої комедії...

За ним підбігали діти й собаки. Антін відгоняв собак герлигою, а дітям роздавав „дерев'яні" цукерки — продукт І-ої кондиторської фабрики „Більшовик" у Львові. Відбувши геройчно свою службу, заходив у сільраду, де його частували півлітриною, а коли зачинав хуліганити — замикали у витвирезнику, щоб перепочав після наполегливої праці для добра „родини" і світового миру.

Антін Підгірський, званий „Бараном", це лише єповидно комічна фігура, а насправді він постать глибоко трагічна, як і вся підсовєтська дійсність. Треба, щоб ви знали, що він син-одинак найбільшого колись у селі ґазди, власника чималого хутора, млина і расового бугая... У совєтській термінології — син куркуля. За панського гніту Антін плавав у добрі, як пампушка в маслі: пив, гуляв, бешкетував. Аж ось прийшло „визволення з цього „гніту", і що ж сталося?.. Сини сільської бідноти пішли в ліс, у підпілля, і там пропали, або згноїли свої кості на каторзі, а син куркуля став людським посміховищем, блазном, що за півлітра водки ходив по селу з барабаном, дразнив собак і зганяв людей голосувати за совєтську власть...

Вічна йому пам'ять!

Ікер

Ф. Лукіянович

АВТОМОБІЛІ НА 1981 РІК

(3)

Про це і йшлося юнії ЗСА щоб затруднити робітників у цій країні,а чи це буде закордонних чи автохтонних продуцентів,це їм було не важливо.

Проблема якости нових авт

Беручи до уваги кризу продажі авт, продуценти вважають, що цей рік буде переломовим для промислу — і або промисел ЗСА видержить наступ закордонних доставців під оглядом цін та якости, або через фінансові втрати, разом із Крайслером, й інші підуть шляхом банкрутства.

У своїм інтерв'ю, президент корпорації Дж. М. Естес заявив, що тільки недавно фірми та промисел ЗСА усвідомили собі, чого покупець хоче. Від ряду літ всім було відомо, що попит був на компактні або малі, якісні та дешеві авта.

Для змодернізування своїх заводів та виробів, автомобільні фірми в ЗСА рішили інвестувати на протязі десятьох літ, від 1977-87 100 більйонів долярів. Більйони долярів вже видано на заводи, що випускатимуть нові моделі авт на 1981 рік. Форд та Крайслер впровадили таку новість, що потиснувши ґудзик робітник може стримати продукцію на конвеєрі, якщо запримітить недомагання у матеріялі чи праці.

В раніших роках натиск був тільки на продукцію, а всі ті недомагання, перекидали на ділерів, продавців авт, — але це мовляв, пісня минулого. В напрямі поліпшення якости, продуценти перевели програму перевиховання своїх робітників. Їм показано без обиняків закордонні та власні вироби, та сказано: або ми випустимо такий, чи кращої якости виріб, або ви опинитесь на вулиці, а ми збанкрутуємо. Іншого виходу із цієї ситуації — немає.

Відважний почин

Закордонні продуценти вводять зміни у їхніх виробах тільки із-за потреби або технологічних уліпшень, тоді як промисел ЗСА щодва роки, заради моди.

Слід опридільти авта на відповідні категорії. Отож маємо авта великі, середні, посередні, компактні, підкомпактні, малі та спортові.

У 1977 році Дженерал Моторс рішився на відважний почин — скоротити свої великі авта на одну до дві стопи. Що це дало? Поперше — ці авта втратили 500-1,200 фунтів ваги, до них вставили легші рами, мотори, трансмісії тощо, а видайність їх піднеслась на кілька миль на ґальоні. Подруге — ті довгі Кеділлаки, Бюіки тощо врешті можна було вмістити в ґаражах та замкнути за ними двері.

Для продукції нового авта, від проєкту до випуску потрібно 18-24 місяців. Під оглядом виробу малих авт у ЗСА, Крайслер підприйняв ініціятиву, випустивши в 1978 році підкомпактні Омні/Горайзон із погоном на передні колеса, 4-циліндровим мотором, добрими милями на ґальоні, вигодою та місцем для баґажу. Крайслер не міг задовільнити попиту на ці авта.

У квітні 1979 року Дженерал Моторс випустив т. зв. авта Екс, що одним із них є Сетеншен. Компактні, також із 4-циліндровим мотором та погоном на передні колеса, рівнож добре продавались.

Нові авта

За вийнятком Фольксваґена кожна фірма впровадила на 1981 рік нові авта, компактні, або підкомпактні. Здавалось, що ці, менші авта, будуть також і дешевші. Та ні, бо передбачаючи попит на них та щоб відзискати більйони долярів-інвестиційних вкладів, продуценти поставили високі ціни на ці вироби.

Крім цього Дженерал Моторс протягом останніх шістьох тижнів вже вдруге підвищив ціни на свої вироби, цього разу на два і піввідсотка. Можна припускати, що Форд, Крайслер та Амерікен Моторс поступлять так само, тим більше що закордонні Тойота і Авді піднесли свої ціни на поверх 6 відсотків.

Натомість на великі та середні авта цін не піднесено, так що фактично ці авта є „бест бай" або найпоплатніші під оглядом вартости, а різниця в ціні не така вже замітна.

Крайслер впроваджує два нові, компактні авта, що замінюють посередні Аспен/Воларе. Це т. зв. авта „Кей" (К) — випосажені в 4 циліндрові мотори поємністю на 2,2 або 2,6 літри. Ці ж авта легкі до обслуги із широкою ґарантією погоном на передні колеса та ціною приблизно 6,500 долярів.

Зовсім новий буде зменшений люксусовий Імпірієл ціною приблизно на 20,000 долярів, натомість цього роду моделі, що слабо продавались такі, як: Ню Йоркер, Нюпорт, Ст. Реджіс та Грен Фюрі, мабуть, перестануть виробляти.

Форд замінить здискридитовні Пінто та Бабкет новими Ескорт та Лінкс в клясі підкомпактних, із впоперек вставленим 4-циліндровим мотором, погоном на передні колеса, із незалежною суспенсією коліс, ціною прибл. 5,500 долярів. На продукцію цих двох авт фірма видала три більйони долярів і сподівається доброї продажі. Вони також легкі до обслуги.

Зовсім нові, легші та коротші сьогодні продукуватимуть в клясі компактних Ґранада та Монарк, як також і Куґар XP-7, але вже тільки на шість, не на вісім циліндрів, як раніше.

Мастенґ і Капрі, спортовий Танденбирд та люксусовий Лінкольн дальше вироблятимуть, із незначними змінами та меншими моторами, натомість Фермонт/Зефір заміняють в 1988 році.

(Закінґення на стор. 6)

Леся Лисак-Тивонюк

ЧЕРВОНА КАЛИНА

Петро був сердитий трохи не на весь світ. Бо ось товариші із заводу, включно зі співмешканцем його квартири, Мироном, пішли на гуляння, а він нудьгує сам-самісінький. Та ще й на яке гуляння — нині відзначає день свого народження гарненька Нюра, дочка начальника заводу. А він не пішов, бо Нюра піднесла йому гарбуза!

Сидів, похнюпившись, і роздумував. Спершу, як Нюра приїхала десь з Московії у їхнє місто, він їй сподобався. Ходила з ним в кіно, казала: „Путящий з тебе парняга, Пйотр — бо розмовляли на „общепонятном язике" — і на вигляд непоганий, і поведінка в тебе культурна, тільки акцент в тебе смішний, ой, смішний! Ґалічменський. Та поживеш, навчишся понашому говорити." Та коли дізналася, що його не прийняли в комсомол /„соцпоходження" було в нього не таке, як треба/, то зразу охолола. „Навіщо ти мені здався? Партійного квитка ніколи не дістанеш, все життя будеш механіком на заводі. А коли б був партійним, міг би стати начальником, як мій папа!".

Заболіло це Петра, заболіло. А нині зустрівши Нюру, спитав, чи може прийти привітати її з днем народження ще й гарного гостинця принести. Закопилила губи. „І без тебе та твого гостинця обійдеться!" А потім глузливо засміялася: Але як вже конче хочеш прийти, то принеси зі собою...пляшку молока! Це був виразний натяк на те, що Петро не пив горілки, бо вона йому шкодила. Раз було напоїли його товариші до безтями, хворів декілька днів, не пішов на завод, записали „прогул", оштрафували, ще й погрозили, як пиякові. А який з нього пияк, коли він на горілку й глянути не може?

Щоб заглушити неприємні думки, включив радіоприймач, та московська мова, що з нього поплила, зайво пригадала йому його „ґалічменський акцент". Ударив п'ястуком по апараті, аж залящало, й голос замовк. Приляг на ліжку, щоб трохи поспати, заки прийде з гуляння Мирон і пічне галасувати по-п'яному. Задрімав. На екрані підсвідомости появилася постать покійного дідуся. Його зв'язок з дідусем був дуже близький, бо власне дідусь його виховував. Обоє батьки виходили на роботу раннім-ранком, поверталися пізнім вечором. Спершу дідусь майстрував для малого забавки з дерева, розказував казочки, а коли Петро трохи підріс, почав оповідати йому про дивне військо, до якого дідусь в молодості зголосився добровольцем і яке звалося Українські Січові Стрільці. У дідуся був гарний голос, і він залюбки співав Петрові стрілецьких пісень. Одного разу, коли дідусь співав „Гей, у лузі червона калина", несподівано надійшов батько і страшенно розсердився: „Що ви робите, тату? Хочете запроторити нас усіх на смерть? Дитина мала, дурна, виляпає сусідам, і ми пропали!" Малий Петро не розумів, чому батько так сердиться на дідуся, і зашившись у куток, тихо поплакував. Та наступного дня, коли батьки знову пішли на роботу, попросив дідуся, щоб далі розказував йому про те військо, пообіцявши, що нікому про це не розповість... Тоді дідусь вийняв зі скритки стару знімку з часів, коли він був Усусусом, і розказував про Листопадовий ранок, коли на ратуші міста Львова замайорів синьо-жовтий прапор, коли люди плакали з радости й співали „Вже воскресла Україна"...

А потім дідуся не стало. Петро пам'ятає тихий похорон, пам'ятає, як мати потайки посадила на дідусевій могилці кущ калини, бо така була дідусева остання воля. Згодом Петро пішов до школи, і там почув, що „українські буржуазні націоналісти є ворогами народу" і що до таких „ворогів" належав його добрий дідусь. Петро не міг в це повірити, як і не міг повірити в „щасливе життя під сонцем сталінської конституції". Не міг теж повірити в „радянську Україну", бо яка це Україна, коли скрізь панівною мовою є російська? І хоч закінчив середню школу з дуже добрими оцінками, його не прийняли до високої школи, бо „не було місця". Зате були там місця для приїжджих москвичів. І так він став механіком на заводі, радий що залишили його вдома, а не виселили на роботи в східні області.

Раптом у сні Петрові видалося, що у кімнату зайшов молодий військовий. У

(Закінґення на стор. 6)

Михайло Бойко

ГЛЯНЬМО В СВІТ

(1)

Кілька років тому, стрінувши мого доброго приятеля, постійного мешканця підсовєтської України, в розмові я запитав його — як він розцінює теперішню ситуацію українського народу, та, що, на його думку, нам принесла Друга світова війна. Він без надуми відповів: „Хоча ми під час війни понесли багато жертв, то, однак, наше сьогоднішнє положення, як цілости, багато краще, чим перед війною. Якщо мова про сьогоднішню Україну, а зокрема Галичину, то там загал навчився пробиватися у житті, а покидаючи кріпацьке життя по колгоспах, набув усебічного знання, яким в потребі зможе послужити рідній справі.

Як ілюстрацію він навів ситуацію з 1918 року, коли ми навіть не мали своїх машиністів потягів, щоби ними заступити явно саботуючих поляків, а час між двома війнами цілком не поправив був ситуації — сьогодні ж в на всіх ділянках ситуація куди краща. Якщо ж мова про українців на поселеннях, то перед ними відкрилися широкі обрії, дотепер недосяжні для українського загалу. Матеріяльна нужда, а передусім політичні, ворожі режими створили були таку ситуацію, що тільки одиниці могли пізнати зовнішній світ — тепер велике число має нагоду жити „в світі" та до певної міри вже тепер бути „амбасадорами" рідної справи. Вправді обидва названі моменти криють у собі небезпеку посиленої асиміляції (на нашу некористь), але дотеперішні висліди зміненої ситуації кажуть нам радше розглядати це як додатнє явище. Тут, одначе, він додав дуже важливу заввагу: „На жаль, ви тут, у вільнім світі, не використовуєте вповні ваших можливостей".

І саме на одну з ділянок нашого „амабасадорського" діяння хочу звернути увагу.

Мова тут про дві подібні, але різні речі; а саме: пізнавання світу та інформація світу про нас, які до речі можна без великого зусилля проводити під час добре запланованих вакацій чи звичайних прогулянок.

Уже проминув вакаційний час і варто би застановитися як ми, особисто його використали, а може важливіше — наскільки ми при тій нагоді пам'ятали про обов'язок „амбасадорства" (ми ж бо самі між собою при кожній нагоді наголошуємо, що ми „політична еміграція").

Якщо йдеться про перший (особистий) аспект, то можна сказати, що й серед нас в останні роки трапляється щораз більше число цікавих, які вибираються побачити світ. На жаль, і ті „вибранці" не виявляють правильного зацікавлення, бо повернувшися додому залюбки розповідають про санітарні умовини, харчування, готелі і т.п. відвідуваних країн, не звертаючи ніякої уваги на історичні моменти чи культурні надбання, так що з такої непродуманої подорожі нічого корисного не залишається. І тут мимоволі пригадується як один молодий студент, повернувшись із відвідин з України, нічого іншого не вмів про неї розповісти, лише те, що він там видів... мухи і болото.

На тому й терпить ще одна преважлива справа — брак постачання інформацій чужинецькому світу. Тим більше, що так як колись царська Росія, а відтак російська еміґрація, так тепер совєтська дипломатія дуже послідовно дбали і дальше дбають, щоб України ніде не було видно.

Часто в розмові з тими, які подорожують можна почути заввагу, що вони в дорозі зустрічають людей різних національностей, лише не українців. На жаль, та заввага правдива: поїдьмо до Европи чи на Близький Схід, а стрінемо цілий ряд прогулянок з Польщі. А що вже говорити про культурні народи Західньої Европи чи Японії. Велика (біля 50 осіб) група німецьких пластунів з Дортмунду, яка з питомою німецькою дисципліною уважно слідкувала за поясненнями скавтмастра-знавця та попідкреслюваними довідниками на розкопаних таки німцем Шліманом мурах міста Мікену та мікенською культурою привела мені на гадку українських пластунів з Америки, які також робили кількакратно подібні прогулянки по Европі (чи можливо, щоб така корисна програма не знайшла дальших приклонників?) Друге того роду переживання я мав на румовищах розкопаної Трої, коли подивляв завзяття самітньої молоденької японки, яка серед неймовірної спеки цілий день з підручником та записником скрупулятно студіювала розкопані звалища оспіваної Гомером Трої.

І ще один характеристичний момент: в урядовому будинку побіч музею у Трої я натрапив на грубезну книгу відвідувачів. З цікавости, почавши від 1935 року, я картка за карткою її переглянув. І за час 45 років, де підписувались народи цілого світу (в тому в останні роки велика кількість росіян) я не знайшов ані одного українця. Вкінці на потвердження моїх спостережень наведу ще один переконливий приклад. Бл. п. о. Т. Горникевич, знаний педагог ще зі Львова, у своїй книжці „Відень, Царгород, Атени" подає, що 1962 року він був учасником прогулянки до Греції, яка нараховувала 600 матурантів віденських гімназій — шкода, що автор для порівняння не подав загального числа матурантів.

Потреба контактів

Найкращий приклад, який вказує на зрозуміння значення контакту зі світом — це поступування нашого патріярха Йосифа Сліпого. Всі погоджуються у тому, що головна прикмета його життя — це неструджена праця, а однак він, ще будучи ректором Богословської Академії у Львові та маючи величезну кількість обов'язків майже кожного року бодай один місяць часу проводив за кордоном, а його заввагу після однієї такої подорожі до Святої Землі 1934 року — „На кожнім кроці можна стрінути якісь більші групи: французьку, англійську, італійську, німецьку й інші — лише не видно ніде українця", можна з ще більшим жалем віднести й до сучасних українців на поселенні.

(Продовження буде)

„Завоювати майбутність поможе нам книжка і тільки книжка".
(С. Єфремов)

МАЄМО НА СКЛАДІ

НЕ ЗВОЛІКАЙТЕ, А ЗАМОВЛЯЙТЕ!

Бабай: КАРУСЕЛЯ ВІРШІВ — лірика, сатира, ґротеск, придибашки, балябандраси, словокрутки, присіканки та чиста правда ... $ 7.00

Володимир Барагура: МЕЧ І КНИГА. Історичні оповідання, друге, доповнене видання ... $ 6.00

Василь Барка:
- а) ВЕРШНИК НЕБА — есеї ... $ 2.00
- б) ЖОВТИЙ КНЯЗЬ — повість, друге видання $ 5.00
- в) ЗЕМЛЯ САДІВНИЧИХ — есеї ... $ 6.00

Іван Барчук: ІСКРИ РОЗУМУ — том перший ... $10.00

Олесь Бердник:
- а) БЛАКИТНИЙ КОВАЛЬ — поезії ... $ 4.25
- б) СИНИ СВІТОВИДА ... $ 4.25

Іван Білик: МЕЧ АРЕЯ — „казання про великого князя Богдана, званого Аттілою... про давніх русичів і давній Київ... розповідь про життя, труд і подвиги наших далеких предків" ... $10.00

Андрій Білинський:
- а) ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ В СРСР ... $ 3.00
- б) СВІТ І МИ — аналіза української політики на тлі конфлікту вільної демократії з комунізмом 3.00

Д-р Данило Богачевський: НА ВОЗІ І ПІД ВОЗОМ — картини з життя галицького вояка і правника ... $ 6.00

Пилип Вакуленко: У ЦАРСТВІ КОРАЛІВ ... $ 6.00

Олена Василева: КОЛИ ОРБІТИ СХРЕЩУЮТЬСЯ — повість ... $ 5.00

Наталія Полонська-Василенко:
- а) ЗАПОРІЖЖЯ XVIII-гоСТОЛІТТЯ ТА ЙОГО СПАДЩИНА у 2-ох томах ... $15.00
- б) ІСТОРІЯ УКРАЇНИ — два томи ... $42.00

Д-р Юліян Вассиян: СТЕПОВИЙ СФІНКС. Суспільно-філософічні нариси ... $10.00

Франц Верфель, переклад Григорія Голіяна: ПІСНЯ ПРО БЕРНАДЕТУ ... $ 5.00

В-во Братства УСС: ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ. Історичний збірник УСС. 1914-1964 ... $ 8.00

Видавництво „Сучасність": ХРОНІКА ТАБОРОВИХ БУДНІВ ... $ 5.00

В-во „Червона Калина": СОЮЗ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ 1914-1918, Відень — нове ... $ 6.00

Видання Закордонних Частин Організації Українських Націоналістів і Братства б. Вояків УПА ім. св. Юрія Переможця: СПІВАНИК УПА ... $ 4.00

Василь Витвицький:
- а) МАКСИМ БЕРЕЗОВСЬКИЙ — життя і творчість ... $ 5.00
- б) МИХАЙЛО ГАЙВОРОНСЬКИЙ — життя і творчість ... $ 2.00

Михайло Влох: ВИННИКИ, ЗВЕНИГОРОД, УНІВ ТА ДОВКІЛЬНІ СЕЛА — історично-мемуарний збірник ... $15.00

Р. Володимир:
- а) ПАЛКІ СЕРЦЯ — вибрані твори ... $ 2.50
- б) ПРОЩАВАЙ, МИНУЛЕ — повість ... 4.00

Олекса Воропай: В ДОРОЗІ НА ЗАХІД (щоденник утікача) ... $ 5.00

Юрій А. Вудка: МОСКОВЩИНА (мемуарний есей) — нове ... $12.00

Василь Гарба: НА РОЗПУТТЯХ (до історії одного покоління) ... $ 7.50

Іван Гвозда: ДЕРЕВ'ЯНА АРХІТЕКТУРА УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ ... $30.00
Wooden Architecture of the Ukrainian Carpathians

Яків Гніздовський: ДЕРЕВОРИТИ, 1944-1975 ... $25.00
Woodcuts, 1944-1975, імпозантне мистецьке видання.

Микола Гоголь: ТВОРИ — у 2-ох томах ... $5.00

Олекса Гай-Головко: ПОЕТИЧНІ ТВОРИ — 1933-1947, том перший ... $ 3.50

Марія Голод: ЧОТИРИ ПОРИ РОКУ — поезії 1972-1976 ... $ 4.00

Г. Голоскевич: ПРАВОПИСНИЙ СЛОВНИК ... $ 7.50

Катерина Горбач: МІЙ СЛІД НА ВОДІ — поезії ... $ 2.50

Любомир Госейко: ЗАВТРА АБО ПІСЛЯЗАВТРА — книга поезій ... $ 4.00

Василь І. Гришко: УКРАЇНСЬКИЙ „ГОЛОКОСТ", 1933 $ 3.00

Олекса Грищенко: МОЇ ЗУСТРІЧІ І РОЗМОВИ З ФРАНЦУЗЬКИМИ МИСТЦЯМИ ... $ 5.00

Михайло Грушевський: ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ (п'ять томів) ... $36.00

Докія Гуменна:
- а) БЛАГОСЛОВИ МАТИ — казка-есей ... $ 6.00
- б) ЕПІЗОД ІЗ ЖИТТЯ ЕВРОПИ КРИТСЬКОЇ — феєрія ... $ 3.00
- в) МИНУЛЕ ПЛИВЕ В ПРИЙДЕШНЕ — розповідь про Трипілля ... $10.00
- г) ЧОТИРИ СОНЦЯ — оповідання й новелі ... $ 6.00

Володимир Ґалан: БАТЕРІЯ СМЕРТИ ... $ 5.00

Б. Антоненко-Давидович, за ред. К. Церкевича і В. Павловського: ЯК МИ ГОВОРИМІ (і як треба говорити), третє видання — поправлене і доповнене .. $12.50

Д-р Михайло Данилюк:
- а) НА МЕДИЧНІ ТЕМИ — лікарський довідник ... $ 7.00
- б) ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК ... 4.00

Ген.-хор. д-р Роман Дашкевич: АРТИЛЕРІЯ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ У БОРОТЬБІ ЗА ЗОЛОТІ КИЇВСЬКІ ВОРОТА ... $ 3.50

Олексій Запорожець-Девлад: ГАРБУЗОВА МІСТЕРІЯ — гумористична повість ... $ 3.00

Володимира Демус: НА ЛЮДСЬКИХ ОЗЕРАХ — поезії ... $ 2.50

Микола Дербуш: ВІРШІ ... $ 3.50

Микола Домашевський: ІСТОРІЯ ГУЦУЛЬЩИНИ — перший том ... $20.00

Іван Дмитрик: У ЛІСАХ ЛЕМКІВЩИНИ — спомин вояка УПА — друге видання ... $ 8.00

Ред. Антін Драган: ЛУКА МИШУГА — збірник ... $ 6.00

Федір Дудко: МОЯ МОЛОДІСТЬ — сторінки споминів $ 2.00

Осип Дячишин: ЧЕРЧЕ — моє рідне село — монографія ... $ 2.50

О. Жданович: ОЛЕНА ТЕЛІГА — збірник: а) поезії, б) проза й публіцистика, в) біографічний нарис, г) спогади і матеріяли, ґ) літературно-критичні оцінки ... $20.00

Галина Журба: ДАЛЕКИЙ СВІТ — розповідь автобіографічна ... $ 5.00

Осип Залеський: МАЛА УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ... $ 6.50

Олена Звичайна та Михайло Млакович: ВОРОГ НАРОДУ — повість — вартісне ... $15.00

Олекса Ізарський: ПОЛТАВА — повість ... $12.00

Ред. В. Ісаїв: УКРАЇНЦІ В АМЕРИКАНСЬКОМУ ТА КАНАДСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВАХ (соціологічний збірник) ... $12.00

Богдан Казанівський: ШЛЯХОМ ЛЕҐЕНДИ, спомини $ 8.00

Міртала Кардиналовська (Бентон): РАЙДУЖНИЙ МІСТ — (переклад з російської мови Асі Гумецької) ... $ 5.00

Ред. Іван Кедрин:
- а) ЖИТТЯ — ПОДІЇ — ЛЮДИ — спомини та коментарі ... $20.00
- б) ПАРАЛЕЛІ В ІСТОРІЇ УКРАЇНИ — з нагоди 50-річчя Ризького миру ... 3.00

Володимир Кедровський: ОБРИСИ МИНУЛОГО — деякі останні діячі — українофіли напередодні революції 1917 року ... $ 2.50

Іван Керницький:
- а) БУДНІ І НЕДІЛЯ — короткі історії ... $ 5.00
- б) ПЕРЕЛЕТНІ ПТАХИ (довші та коротші, менше й більше веселі історії, в краю, на скитальщині і на гостинній землі Вашінґтона, написані 1942-1952 ... $ 1.50

Р. Кіплінґ — *переклад* Юр. Сірий:
- а) БРАТИ МОУГЛІ — оповідання з життя дитини між звірями — видання друге ... $ 4.00
- б) ОТ ТАК КАЗКИ ... 3.00

Ізраїль Клейнер: НАЦІОНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСТАННЬОЇ ІМПЕРІЇ ... $11.00

Микола Климишин: В ПОХОДІ ДО ВОЛІ — спомини (том перший) ... $15.00

Іванна Климовська: „ЯК СМІХ ЛУНАЄ — БІДА ВТІКАЄ" — гумор Язичинської (відомої в США, як „Гриць Зозуля" в спідниці) ... $ 5.00

Степан Клочурак: ДО ВОЛІ — спомини ... $10.00

Ірена Книш: НЕЗАБУТНЯ ОЛЬГА БАСАРАБ — вибране ... $10.00

Д-р Юрій Княжинський: НАРИС ІСТОРІЇ РИМСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ... $ 7.00

Олекса Кобець: ЗАПИСКИ ПОЛОНЕНОГО — пригоди і враження учасника Першої світової війни ... $ 7.50

Микола Ковалевський: ПРИ ДЖЕРЕЛАХ БОРОТЬБИ — спомини, враження, рефлексії, в 3-ох частинах.
- I Напередодні (1905-1017)
- II Революційний зрив (1917-1920)
- III На чужині (1920-1939) ... $10.00

Людмила Коваленко: ТИХА ВОДА — повість ... $ 6.00

Микола Ковшун: ЕПІЛОГ ПРИЙДЕ — збірка драматичних творів ... $ 6.00

Едвард Козак: ГРИЦЬ ЗОЗУЛЯ ... $ 8.00

І. В. Коляска: ОСВІТА В РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ — переклад з англійської мови, з доповненням і додатками — дослідження дискримінації і русифікації.
- М. опр. ... $ 5.00
- Т. опр. ... 6.50

Нестор Король: УКРАЇНСЬКЕ КОЗАЦТВО — РОДОНАЧАЛЬНИК КІННОГО ВІЙСЬКА МОСКОВІЇ-РОСІЇ ... $ 2.50

Алла Коссовська:
- а) ДВІСТІ ПЕРШИЙ ... $ 1.50
- б) ПАМОПОЗЬ — поезії ... 1.00
- в) ЦІНА ДУШІ ... 6.00

Григорій Костюк: ОКАЯННІ РОКИ: від Лук'янівської тюрми до Воркутської трагедії (1935-1940 рр.) —— $ 6.00

Михайло Коцюбинський: ТВОРИ у двох томах — 1884-1902, 1903-1912 ... $10.00

Оп. Кошиць: РЕЛІГІЙНІ ТВОРИ (730 сторінок) ——— $30.00

Ред. Богдан Кравців: ЗІБРАНІ ТВОРИ — повна збірка поетичної творчости — том І ... $15.00

Володимир Кубійович: УКРАЇНЦІ В ГЕНЕРАЛЬНІЙ ГУБЕРНІЇ 1939-1941. Історія Українського Центрального Комітету ... $10.00

Роман Купчинський:
- а) МИ ЙДЕМО В БІЙ — альбомне мистецьке видання ... $16.00
- б) СКОРОПАД — поема ... 3.50

Микола Лазорський:;
- а) СВІТЛОТІНІ — збірник історичних нарисів, оповідань, статтей, спогадів 1949-1969 ... $ 7.00
- б) ПАТРІОТ — Григор Орлик (1702-1759) — історичне оповідання ... $ 6.00

Д-р Василь Лев: БОГДАН ЛЕПКИЙ: життя і творчість $15.00

Богдан Лепкий: ПІД ЯЛИНКУ ... $ 3.00

Леся Лисак: ТЕРПКІ ПАХОЩІ — новелі ... $ 5.00

Д-р Зиновій Лисько: УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ МЕЛОДІЇ — тт. 1-6 ... $90.00

Марія Лівицька: НА ГРАНІ ДВОХ ЕПОХ ... $ 7.50

Д-р Михайло Лозинський: ГАЛИЧИНА В РР. 1919-1920 ... $ 5.00

Д-р Лука Луців:
- а) ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА В СТОРІЧЧЯ ЇЇ НАРОДИН ... $ 1.00
- б) ВАСИЛЬ СТЕФАНИК — співець української землі ... $ 8.00
- в) ІВАН ФРАНКО — борець за національну і соціяльну справедливість ... $ 5.00
- г) МАРКІЯН ШАШКЕВИЧ — біографія і характеристика творчості ... $ 2.50
- ґ) ТАРАС ШЕВЧЕНКО — співець української слави і волі ... $ 2.00

Уляна Любович: РОЗКАЖУ ВАМ ПРО КАЗАХСТАН (друге видання) ... $ 5.00

Степан Любомирський: ПРОМЕТЕЇВ ВОГОНЬ — роман: нове — чудове ... $15.00

Станіслав Людкевич: ДОСЛІДЖЕННЯ, СТАТТІ, РЕЦЕНЗІЇ, „Музична Україна", 1973 — вартісне ... $15.00

Евген Ляхович: ФОРМА І ЗМІСТ УКРАЇНСЬКИХ ВИЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ ... $ 3.00

Володимир Макар: БОЙОВІ ДРУЗІ. Збірка спогадів з дій ОУН (1929-1945) ... $15.00

Д-р Іван О. Максимчук: НАРИС ІСТОРІЇ РОДУ ПЕТРУШЕВИЧІВ ... $ 5.00

Іван Мартинюк: МОЄ РІДНЕ СЕЛО ЦЕНІВ У БЕРЕЖАНЩИНІ ... $20.00

Іван Мартюк: ЦЕНТРОСОЮЗ — Союз кооперативних союзів у Львові в роках 1924-1944. Спогади співучасника праці й змагань українського кооперативного руху ... $ 5.00

С. М. Мечник:
- а) НЕСКОРЕНІ — документальна повість про геройську боротьбу членів революційної ОУН ... $ 5.00
- б) ПІД ТРЬОМА ОКУПАНТАМИ — спогади українського революціонера-підпільника ... $ 5.00

Д-р Л. Мишуга: ШЕВЧЕНКО І ЖІНКА (жінка в житті і творах поета) ... $ 2.50

Д-р Петро Мірчук: СТЕПАН БАНДЕРА — символ революційної безкомпромісовости ... $ 6.00

Петро Мірчук: УКРАЇНСЬКА ПОВСТАНСЬКА АРМІЯ 1942-1952 ... $10.00

Валентин Мороз:
- а) ЕСЕЇ, ЛИСТИ Й ДОКУМЕНТИ ... $ 5.00
- б) МОЙСЕЙ І ДАТАН — есей ... $ 3.25

Наукове Товариство ім. Шевченка: МИХАЙЛО ДРАЙ-ХМАРА. З літературно-наукової спадщини ... $20.00

Науково-дослідче товариство української термінології за спільною редакцією: КОРОТКИЙ СЛОВНИК СИНОНІМІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ... $10.00

Богдан Нижанківський: СВЯТО НА ОСЕЛІ — повість . -$ 5.00

Дм. Нитченко: ЕЛЕМЕНТИ ТЕОРІЇ ЛІТЕРАТУРИ І СТИЛІСТИКИ ... $ 3.25

Іван Овечко: ЧЕХОВ І УКРАЇНА. (Походження А. П. Чехова, його зв'язки з Україною й українські елементи в житті і творчості письменника). З передмовою Василя Лева ... $ 5.00

Жигмонд Богдан Олексин: ПІСНЯ ПРО ЧЕРВОНУ КАЛИНУ 1914-1974, історія УСС-ів для молоді ... $ 3.50

Лариса М. Л. Залеська Онишкевич: КОНТРАСТИ — збірка молодечої творчости (поезія, проза, музика і графіка) ... $ 4.00

Валерій Остапенко:
- а) ВЕРШНИКИ В ЖИТАХ $ 4 00
- б) СВІТ ЗА ОЧІ ... $ 5.00

Ред. Михайло Островерха:
- а) БЛИСКИ І ТЕМРЯВИ 1918-1919-1920 ... $ 3.00
- б) ВОЛОДАР — IL PRICIPE ... $ 5.00
- в) НА ЗАКРУТІ — осінь 1939 року ... $ 5.00

Марія Пастернакова: УКРАЇНСЬКА ЖІНКА В ХОРЕОГРАФІЇ — друге, доповнене видання ... $ 3.50

В. Підмогильний: МІСТО — роман, чудове ... $ 6.00

М. Л. Подвезько: УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ СЛОВНИК, друге, виправлене і доповнене видання, близько 60.000 слів ... $12.50

Ред. Леонід Полтава:
- а) ВАЛТОРНА — збірка поезій, лірична ... $ 1.50
- б) МАЛИЙ ІНДІЯНИН ... $ 1.00

Микола Понеділок: ДИВО В РЕШЕТІ ... $ 6.95

Володимир Попович: МАРІЯ ДОЛЬНИЦЬКА — ЕМАЛЬ, з англійським перекладом Юліяна Залізняка, імпозантне видання ... $25.00
Wolodymyr Popowycz: MARIA DOLNYTSKA — ENAMEL. English translation by Julian Salisnjak.

Д-р Юліян Рабій: САМБІРСЬКА БОГОРОДИЦЯ — монографія ... $ 3.00

Володимир Радзикевич: ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ, у 3-ох томах ... $ 9.00
- Том I. — Давня і середня доба
- Том II. — Нова доба
- Том III. — Нова доба

Микола Руденко:
- а) ЕКОНОМІЧНІ МОНОЛОГИ (нариси катастрофічної помилки) ... $ 8.00
- б) ПРОЗРІННЯ — поезії і поеми. Статті Петра Григоренка і Ігоря Качуровського.
  - Тверда опр. ... $10.75
  - М'яка опр. ... $ 8.75
- в) ХРЕСТ — поема - чудове ... $ 1.75
- г) Я ВІЛЬНИЙ — самвидавна поема з України, історія хвороби, щоденник кандидата в шизофреніки ... $ 1.75

Мілена Рудницька: НЕВИДИМІ СТИГМАТИ ... $15.00

Антін Рудницький: ПРО МУЗИКУ І МУЗИК ... $15.00

Антін Рудницький: УКРАЇНСЬКА МУЗИКА — історично-критичний огляд ... $17.00

Кость Шонк-Русич: ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА В ІЛЮСТРАЦІЯХ ... $32.00

Севастіян С. Сабол, ЧСВВ: ГОЛГОТА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ ... $ 8.00

Іванна Савицька: З ПТАШИНОГО ЛЕТУ — образки сучасного - дружні усмішки - репортажі ... $ 5.00

Степан Самійленко: ДНІ СЛАВИ — спогади ... $ 4.00

Улас Самчук:
- а) ВОЛИНЬ — роман у трьох частинах ... $21.00
  - Ч. I — Куди тече та річка
  - Ч. II — Війна і революція
  - Ч. III — Батько і син
- б) ЖИВІ СТРУНИ — бандура і бандуристи ... $25.00
- в) СЛІДАМИ ПІОНЕРІВ, Епос Української Америки ... $15.00
- ґ) НА ТВЕРДІЙ ЗЕМЛІ — роман ... $ 5.00

Евген Сверстюк: ВИБРАНЕ ... $10.00

Володимир Свідзінський: МЕДОБІР — поезії ... $ 6.00

Іван Світ: УКРАЇНСЬКО-ЯПОНСЬКІ ВЗАЄМИНИ 1903-1945, історичний огляд і спостереження ... $ 8.00

Іван Світличний: ҐРАТОВАНІ СОНЕТИ — збірка написана в ув'язненні, 63 сонети і 12 віршів ... $ 4.00

Василь Симоненко: ҐРАНІТНІ ОБЕЛІСКИ — збірка вибраних творів в українському оригіналі та англійському перекладі Андрія М. Фр. Чировського ... $ 5.00

Валентин Сімянців:
- а) СПОГАДИ БОГДАНІВЦЯ ... $ 2.00
- б) СТУДЕНТСЬКІ ЧАСИ — спогад ... $ 3.00

Яр Славутич:
- а) ВОКАЛЬНІ ТВОРИ НА СЛОВА ЯРА СЛАВУТИЧА (музика: М. Фоменка, Г. Китастого, Р. Бородієвича, І. Білогруда, С. Яременка та інш.) ... $ 8.00
- б) ЗІБРАНІ ТВОРИ, 1938-1979 ... $12.00
- в) ТВОРЧІСТЬ ЯРА СЛАВУТИЧА — статті и рецензії, упорядкував Володимир Жила ... $12.00
- г) УКРАЇНСЬКА ПОЕЗІЯ В КАНАДІ ... $ 4.00

Іван Смолій: МАНЕКЕНИ — новелі ... $ 2.50

Іван Смолій: У ЗЕЛЕНОМУ ПІДҐІР'Ї — повість ... $ 2.50

Юрій Соловій: ПРО РЕЧІ БІЛЬШІ, НІЖ ЗОРІ — збірка статтей про мистецтво й мистців ... $15.00

Олекса Солтисік: ТА ЗЕМЛЯ НАША — повість ... $ 4.00

Ігор Соневицький: АРТЕМ ВЕДЕЛЬ і його музична спадщина ... $ 4.00

Леонід Соневицький: ІСТОРІЯ УКРАЇНИ — синхроністично-хронологічна таблиця ... $ 1.50

Михайло Соневицький: ГОМІН ДАВНОМИНУЛИХ ДНІВ — збірка оповідань ... $ 3.00

Д-р Михайло Сосновський:
- а) ДМИТРО ДОНЦОВ — політичний портрет з історії розвитку ідеології українського націоналізму ... $12.00
- б) МІЖ ОПТИМІЗМОМ І ПЕСИМІЗМОМ. Вибрані статті і есеї ... $16.00
- в) НАРИС ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ДУМКИ ... $ 2.50

Д-р Матвій Стахів:
- а) УКРАЇНА В ДОБІ ДИРЕКТОРІЇ УНР — монографічна праця, брошурована в 7-ох томах $45.00
- б) ТРЕТЯ СОВЄТСЬКА РЕСПУБЛІКА В УКРАЇНІ — нариси з історії третьої воєнної інвазії Совєтської Росії в Україні і розвитку окупаційної системи в часі: Листопад 1919 — Листопад 1924 ... $ 4.00

Матвій Стахів і Микола Фр.-Чировський: МИХАЙЛО ГРУШЕВСЬКИЙ — статті, спогади, документи $12.00

Іван Стоцький: КЛЕПАЧІВСЬКИЙ РЕЙД — повість із часів УПА ... $ 6.00

Василь Стус: СВІЧА В СВІЧАДІ — поезії ... $ 4.00

Східньо-Европейський Дослідний Інститут:
- а) ВЯЧЕСЛАВ ЛИПИНСЬКИЙ архів — том 6 ... $16.00
  листи Дмитра Дорошенка до Вячеслава Липинського
- б) архів — том 7 ... $17.00
  листи Осипа Назарука до Вячеслава Липинського

Остап Тарнавський: БРАТ-БРАТОВІ, книга про ЗУАДК ... $ 5.00

Юрій Тарнавський: ОСЬ, ЯК Я ВИДУЖУЮ — збірка поезій українською і англійською мовами $ 4.00
THIS IS HAW I GET WELL

Володимир Татомир: ЮНАЦТВО В ОБОРОНІ РІДНОЇ ЗЕМЛІ — спогади про участь української молоді у визвольних змаганнях 1918-1920 років ... $ 3.00

Митрополит Іоанн Теодорович: У ВЕЛИКЕ НЕВІДОМЕ — три томи ... $15.00
- Частина I: вглянення
- Частина II: доходження
- Частина III: взорення

Зеновія Терлецька: УКРАЇНСЬКІ СТРАВИ $ 7.50

Кость Туркало СПОГАДИ $ 2.50

Ген. О. Удовиченко: ТРЕТЯ ЗАЛІЗНА ДИВІЗІЯ, РІК 1919 ... $ 7.00

Українська Могилянсько-Мазепинська Академія Наук і Науково-Дослідне Товариство Української Термінології: ПРАВОПИСНИЙ СЛОВНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, за редакцією: Яр Рудницького і К. Церкевича ... $20.00

Українське Видавництво „Смолоскип" ім. В. Симоненка: УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОЗАХИСНИЙ РУХ Документи й матеріяли київської української громадської групи сприяння виконанню гельсінських угод.
- Тверда оправа ... $12.75
- М'яка оправа ... $ 9.75

Ярослав Чумак:
- а) УКРАЇНСЬКЕ ДОШКІЛЛЯ. Збірник виховних матеріялів для українських родин і дитячих садків ... $20.00
- б) УКРАЇНСЬКІ ДІТИ — НАШЕ МАЙБУТНЄ. Збірник виховних матеріялів і Антологія. Діти та молодь в українській літературі ... $ 7.00

Ігор Федів і Вол. Золотопопець: СИН УКРАЇНИ — історична повість у 3-ох частинах з ілюстраціями, друге змінене видання ... $ 7.50

Ред. Євген Федоренко:
- а) РУХ ОПОРУ І САМООБОРОНИ В УКРАЇНІ ... $ 5.00
- б) СТИЛЕВІ ШУКАННЯ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО ... $ 1.50

о. д-р Юрій Федорів: ПОЯСНЕННЯ ЦЕРКОВНИХ БОГОСЛУЖЕНЬ І СВЯТИХ ТАЙН ... $ 7.00

Іван Франко: ТВОРИ — 20 томів, комплет ... $80.00

Микола Хвильовий: ТВОРИ — в п'ятьох томах: том І ... $15.00

Леся Храплива:
- а) ДАЛЕКИМ І БЛИЗЬКИМ — вірші ... $ 3.50
- б) ОТАМАН ВОЛЯ — повість для молоді (друге видання) ... $ 3.00
- в) У ТЕМРЯВІ — нариси ... $ 2.00

Богдан Цимбалістий: ПРОБЛЕМА ІДЕНТИЧНОСТИ. — УКРАЇНА ЧИ АМЕРИКА ... $ 2.50

Дмитро Грицько Цяпка: ҐОРИТЬ ЛІС! — спомини колишнього вояка УПА ... $10.00

Василь Чапленко:
- а) ДРАМАТИЧНІ ТВОРИ ... $ 5.00
- б) МОВНА ПОЛІТИКА БІЛЬШОВИКІВ НА УКРАЇНІ В 1950-60 РР. ... $ 5.00
- в) ПІВТОРА ЛЮДСЬКОГО — повість ... $ 2.00
- г) ПІДСТАВИ АДИГЕЙСЬКОЇ ТЕОРІЇ ... $ 3.00
- ґ) СПРАГА БЕЗМЕРТЯ — оповідання й п'єски $ 3.00
- д) УКРАЇНЦІ — повість ... $ 3.00

Данило Чайковський: МОСКОВСЬКІ ВБИВЦІ БАНДЕРИ ПЕРЕД СУДОМ — докладний перебіг розправи, цінні документи, голоси преси ... $12.00

Оксана Черниш: ТЕРНИСТИМ ШЛЯХОМ — спогади ... $ 6.00

Дмитро Чуб:
а) З НОВОҐВІНЕЙСЬКИХ ВРАЖЕНЬ На слідах Миклухи-Маклая ... $ 3.50
б) НОВИЙ ОБРІЙ — АЛЬМАНАХ, література, мистецтво, культурне життя ... $ 2.50
в) СТЕЖКАМИ ПРИГОД — оповідання, н . іси, вірші ... $ 3.70

Тарас Шевченко: КОБЗАР, з поясненнями й примітками д-ра Василя Сімовича ... $12.00

Юрій Шерех: ДРУГА ЧЕРГА — збірка статтей про літературу, театр, ідеологію ... $12.00

Авраам Шіфрін: У СОВЄТСЬКІЙ КАТІВНІ — із свідчень політв'язня ... $ 1.50

Августин Штефан: ЗА ПРАВДУ І ВОЛЮ — спомини і дещо з історії Карпатської України ... $10.00

Рожа Смеречинська-Шульова: ОСНОВИ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА — теорія й історія ... $ 8.00

Анатоль Юриняк: КАМІКАДЗЕ ПАДАЄ САМ — оповідання й фейлетони ... $ 4.00

Д-р Володимир Янів: ЖИТТЯ — 4-та книга лірики ... $ 5.00

Юрій Яновський: МАЙСТЕР КОРАБЛЯ — роман ... $10.00

Сергій Яременко: САСКАЧЕВАНКА та інші пісні ... $ 3.50

Дарія Ярославська: ЇЇ НЬЮ ЙОРК — скорочена повість ... $ 2.00

Г. М. Яценко: ОСТАННІ СЛОБОЖАНИ — видання українського мисливського та рибальського товариства „ТУР" ... $ 5.00

АЛЬМАНАХ СТАНИСЛАВІВСЬКОЇ ЗЕМЛІ — збірник матеріялів до історії Станиславова і Станиславівщини ... $35.00

БУЧАЧ І БУЧАЧЧИНА — історично-мемуарний збірник ... $25.00

ПЕРЕМИШЛЬ ЗАХІДНИЙ БАСТІОН УКРАЇНИ, збірник матеріялів до історії Перемишля і Перемиської Землі, зладжений редакційною колеґією під проводом проф. Б. Загайкевича ... $10.00

ЧОРТКІВСЬКА ОКРУГА — історично-мемуарний збірник ... $25.00

АНТОЛОГІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЕЗІЇ В КАНАДІ 1898-1973 ... $ 7.50

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМИННИКІВ „СЛОВО" — література, мистецтво, критика, мемуари, документи, збірник ч. 1-7 ... $72.00

ДЕННИК НАЧАЛЬНОЇ КОМАНДИ УГА І СУД НАД ГЕНЕРАЛОМ ТАРНАВСЬКИМ ... $10.00

УСС — Українське Січове Стрілецтво і Мазепинська ідея. Братство Українських Січових Стрільців в 60-річчя ... $ 1.50

Записки Наукового Т-ва ім. Шевченка:

ЗБІРНИК НА ПОШАНУ ОЛЕКСАНДРА ШУЛЬГИНА (1889-1960), том 186, за редакцією д-ра В. Янева ... $ 5.00

РЕЛІГІЯ В ЖИТТІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ — збірник на пошану Кардинала Йосифа Сліпого, том 181, за редакцією д-ра В. Янева ... $ 5.00

У СТОРІЧЧЯ НАРОДИН ІВАНА ФРАНКА, том 166 ... $ 2.50

Із видань Українського Вільного Університету:

ЗБІРНИК НА ПОШАНУ ІВАНА МІРЧУКА (1891-1961), за ред. Ол. Кульчицького.
Symbolae in memoriam IOANNIS MIRTSCHUK, ed. Al. v. Kultschyzkyj ... $15.00

ЗБІРНИК НА ПОШАНУ ПРОФ. Д-РА ЮРІЯ ШЕВЕЛЬОВА.
Symbolae in honorem GEORGII Y. SHEVELOV ... $22.00

НАУКОВІ ЗАПИСКИ, матеріяли до історії української церкви — на пошану Кардинала Йосифа Сліпого, за ред. д-ра Володимира Янева ... $15.50

Наталія Полонська-Василенко: ДВІ КОНЦЕПЦІЇ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ І РОСІЇ (в німецькій мові) ... $ 4.70

Михайло Демкович-Добрянський: УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКІ СТОСУНКИ У XIX СТОРІЧЧІ ... $ 4.00

Аркадій Жуковський: ПЕТРО МОГИЛА Й ПИТАННЯ ЄДНОСТИ ЦЕРКОВ ... $11.00
PETRO MOHYLA AND THE PROBLEM OF UNITY OF CHURCHES.

Володимир Шелест: ІДЕОЛОГІЧНА БОРОТЬБА МІЖ МОСКВОЮ ТА ПЕТЕРБУРГОМ-ЛЕНІНГРАДОМ І ЇЇ ВІДОБРАЖЕННЯ У ЛІТЕРАТУРІ ... $ 3.00

Олександер Юрченко: УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ СТОСУНКИ ПІСЛЯ 1917 Р. В ПРАВНОМУ АСПЕКТІ ... $15.00

Д-р Володимир Янів: СТУДІЇ ТА МАТЕРІЯЛИ ДО НОВІШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ, з передмовою Наталії Полонської-Василенко ... $15.00

Український Вільний Університет в Мюнхені: ЮВІЛЕЙНА КНИГА УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЧНОЇ ГІМНАЗІЇ У ЛЬВОВІ ... $25.00

Замовляти можна в книгарні „Свободи", пересилаючи чек або поштовий переказ, долучуючи оплату на кошти пересилки від $1-3 (в залежності від кількості книжок).

НАЛЕЖНІСТЬ ПЛАТНА ЛИШЕ В АМЕРИКАНСЬКИХ ДОЛЯРАХ.

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.

Тел.: (201) 434-0237, (212) 227-4125, ext. 5

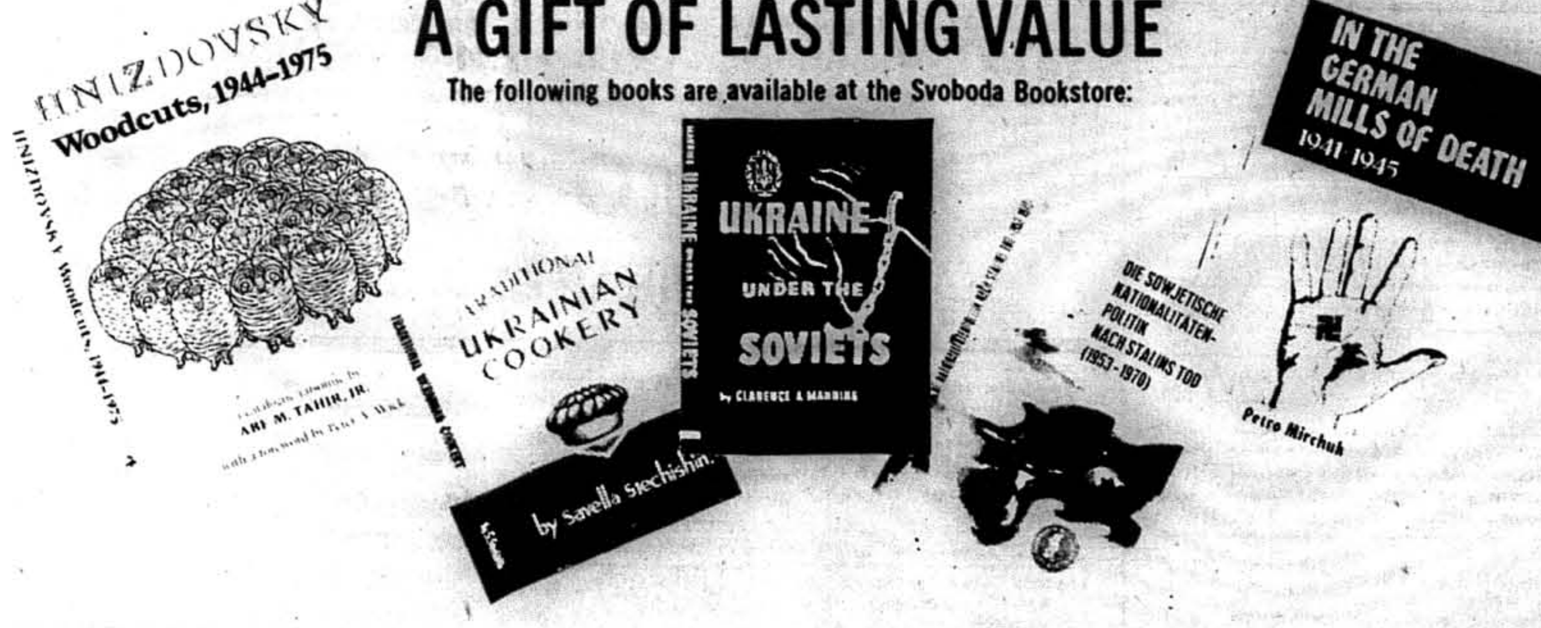
"SVOBODA" BOOK STORE

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

A GIFT OF LASTING VALUE

The following books are available at the Svoboda Bookstore:

THE UKRAINIANS OF MARYLAND — edited/written by: Stephen Basarab, Paul Fenchak, Wolodymyr C. Sushko and others ... $ 7.75

BOOMERANG — The works of VALENTYN MOROZ by Yaroslav Bihun, introduction by Dr. Paul L. Gersper
Unbound ... $ 3.75
Bound ... $ 5.75

DISPLACED PERSON — by Marie Halun Bloch, decorations by Allen Davis ... $ 7.95

A HISTORY OF THE RUSSIAN EMPIRE — Volume I by Nicholas L. FR.-Chirovsky ... $15.00

THE UKRAINIAN ECONOMY — its background, present status and potentials of future growth by Nicholas L. Fr.-Chirovsky ... $ 2.00

THE CHORNOVIL PAPERS — by Vyacheslav Chornovil, introduction by Frederick C. Barghoorn ... $ 8.95

THE VULNERABLE RUSSIANS — by Lev E. Dobriansky ... $ 5.95

UKRAINE IN A CHANGING WORLD. Papers presented at the conference dedicated to the 30th Anniversary of the Founding of *Ukrainian Quarterly, ed. Walter Dushnyck, Ph.D.* ... $10.00

SPRUCE, SWAMP AND STONE — A History of the Pioneer Ukrainian Settlements, in the Gimli Area — by Michael Ewanchuk ... $11.00

FOX MYKYTA — Ivan Franko. English version by Bohdan Melnyk. Illustrated by William Kurelek ... $12.95

THE MASTER'S JESTS — Ivan Franko, translated by Roman Tatchyn ... $10.00
ПАНСЬКІ ЖАРТИ — Іван Франко, переклад Романа Татчина

THE INTERNATIONAL SAKHAROV HEARING — Human Rights in the USSR, ed. by Marta Harasowska and Orest Olhovych ... $ 8.95

HNIZDOVSKY — Woodcuts, 1944-1975 a catalogue raisonne by Abe M. Tahir, Jr. ... $25.00

A HISTORY OF UKRAINE — by Michael Hrushevsky ... $27.50

THE UKRAINE, 1917-1921: A STUDY IN REVOLUTION — edited by Taras Hunczak with the assistance of John T. von der Heide. Cambridge, Mass.: Harvard Ukrainian Research Institute 1977. 424 pages — hard bound. ... $15.00

The Ukrainian Herald issue 6, DISSENT IN UKRAINE — an underground journal from Soviet Ukraine. Trans. from the Ukrainian and ed. by Lesya Jones and Bohdan Yasen ... $ 6.95

UKRAINIAN EMBROIDERY by Ann Kmit, Johanna Luciow, Loretta Luciow ... $14.95

REPORT FROM THE BERIA RESERVE — The protest writing of VALENTYN MOROZ Soviet Ukrainian political prisoner, ed. and trans. by John Kolasky ... $ 2.95

THE SHATTERED ILLUSION — The History of Ukrainian Pro-Communist Organizations in Canada by John Kolasky ... hard $15.00
soft $ 7.95

TWO YEARS IN SOVIET UKRAINE — A Canadian's personal account of Russian oppression and the growing opposition, by John Kolasky ... $ 3.95

UKRAINIANS ABROAD — Offprint from UKRAINE: A CONCISE ENCYCLOPAEDIA by Volodymyr Kubijovyc ... $ 3.00

THE SAGA OF UKRAINE by Myron B. Kuropas ... $ 4.00
THE AGE OF HEROISM
(handling and postage charges included)

THE UKRAINIANS IN AMERICA — by Myron B. Kuropas ... $ 4.95

DIE SOWJETISHE NATIONALITÄTENPOLITIC NACH STALINS TOD (1953-1970) — by Borys Lewytzkyj ... $11.00

THEIR LAND — An Antholody of Ukrainian Short Stories by Michael Luchkovich ... $ 3.00

FATHER AGAPIUS HONCHARENKO — First Ukrainian Priest in the United States by Theodore Luciw ... $10.00

MODERN UKRAINIAN SHORT STORIES — ed. by George S. N. Luckyj ... $ 8.50

HETMAN OF UKRAINE — IVAN MAZEPPA — by Clarence A. Manning ... $ 3.50

Ivan Franko, POEMS — from translations of Percival Cundy by Clarence A. Manning. $ 4.50

UKRAINE UNDER THE SOVIETS — by Clarence A. Manning ... $ 3.50

IN THE GERMAN MILLS OF DEATH 1941-1945 by Petro Mirchul ... $ 6.95

BUKOVINIAN UKRAINIANS — a historical background and their self-determination in 1918 by I. M. Nowosiwsky ... $ 7.00

CATARACT — by Mykhaylo Osadchy ... $ 3.95

THE ANARCHISM OF NESTOR MAKHNO, 1918-1921. An Aspect of the Ukrainian Revolution Edited by Michael Palij. 428 pages — hard bound. ... $14.50

SHEVCHENKO'S TESTAMENT — by John Panchuk ... $ 4.00

HISTORY OF PUSHKIN'S "POLTAVA" — by John P. Pauls ... $ 2.50

LOOK WHO'S COMING. The Wachna Story, by Mary Paximadis. Illustration by William Kurelek ... $ 9.00

HISTORY'S CARNIVAL — A Dissident's Autobiography by Leonid Plyushch, edited and translated by Marco Carynnyk ... $14.95

ENGLISH-UKRAINIAN Dictionary — by M. L. Podvesko ... $12.50

BOUNDARIES OF FLAME — A Complete Collection of Poetry — Olena Teliha. Compiled and Translated by Orysia Prokopiw ... $ 6.95

ПОЛУМ'ЯНІ МЕЖІ — Повне видання поезій Олени Теліги упорядкувала й переклала Орися Прокопів

IN DEFENSE OF THE UKRAINE CAUSE by Roman Rakhmanny ... $12.95

POLISH ATROCITIES IN UKRAINE — compiled and edited by Emil Revyuk ... $ 4.00

"SYMONENKO — A STUDY IN SEMANTICS" by Igor Shankovsky ... $ 8.00

a) CONVERSATIONAL UKRAINIAN by Yar Slavutych. Fourth edition ... $12.50
b) UKRAINIAN FOR BEGINNERS by Yar Slavutych. Fifth revised edition ... $ 2.75
c) UKRAINIAN IN PICTURES by Yar Slavutych ... $ 2.75

SPIRIT OF UKRAINE — Ukrainian contributions to world's culture by D. Snowyd ... $ 2.50

UKRAINE AND THE EUROPEAN TURMOIL 1917-1919 in 2 volumes by Matthew Stachiw, Peter I. Stercho and Nicholas L. F. Chirovsky ... $20.00

TRADITIONAL UKRAINIAN COOKERY — by Savella Stechishin. (Handling and postage charges included) ... $13.00

DIPLOMACY OF DOUBLE MORALITY — Europe's Crossroad in Carpatho-Ukraine 1919-1939 by Peter G. Stercho ... $15.00

THE USSR vs. DR. MIKHAIL STERN — Soviet "Justice" vs. Human Rights. $ 9.95

UKRAINIAN WOMEN IN THE SOVIET UNION DOCUMENTED PERSECUTION, 1975-80 Compiled by Nina Strokata — translated and edited by Myroslava Stefaniuk and Volodymyr Hruszkewych ... $ 3.25

A STUDY OF VASYL' STEFANYK: THE PAIN AT THE HEART OF EXISTENCE — by D. S. Struk, with foreword by G. S. N. Luckyj. — bound ... $ 8.50

GRANITE OBELISKS — by Vasyl Symonenko ... $ 5.00

UKRAINE: A Brief History by Roman Szporluk ... $ 3.00

UKRAINIANS AND JEWS — articles, testimonies, letters and official documents dealing with interrelations of ukrainians and jews in the past and present. A SYMPOSIUM — published by UCCA ... $ 5.00

GREGOR KRUK — Vorwort von Jean Cassou. Einführung von Isa Bauer. Ukrainische Freie Universität.
Vol. I ... $28.50
Vol. II ... $26.50

COMMUNICATION MEDIA AND SOVIET NATIONALITY POLICY — Status of National Languages in Soviet T.V. Broadcasting, by Wasyl Veryha ... $ 2.00

Ivan Franko: HIS THOUGHTS AND STRUGGLES — by Nicholas Wacyk ... $ 7.75

THE UKRAINIAN AMERICAN INDEX — The Ukrainian Weekly 1978 by Christine L. Wynar ... $ 6.00

THE OTHER HOLOCAUST by Bohdan Wytwycky ... $ 4.95
Many Circles of Hell

FOR A BETTER CANADA — by Senator Paul Yuzyk ... $ 3.00

UKRAINIANS IN PENNSYLVANIA — a contribution to the growth of the commonwealth. — Softbound ... $ 4.00

Please select the book or books you wish to have and send remittance by check or money order, including postage $1.00 to $3.00 (depending on the number of books) and a 5% sales tax for New Jersey residents, to:

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

PAYMENT ACCEPTED IN U.S. CURRENCY ONLY.

ПОЧАЛАСЬ ОСІННЯ КАМПАНІЯ УНСОЮЗУ! МЕТА: 2,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ. ВСТУПАЙТЕ В РЯДИ НАЙБІЛЬШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ!

Врятувати цінний правозахисний документ

Український правозахисник, 23-річний Віктор Боровський по приїзді на Захід із СССР написав книжку „Поцілунок Сатани" про звичайні психіятричні лікарні і про методи лікування там. Книжка — це документальна розповідь автора про його перебування в психолікарнях, про мешканців цих лікарень і про те, за що можна потрапити до „психушки" і як там „лікують".

Віктор Боровський розповідає про звичайних „совєтських" людей, які кожний по своєму доходять до зрозуміння великої неправди, яку творить комуністична влада, починають протидіяти їй і в наслідок потрапляють у КҐБ, а через нього в лапи злочинних лікарів.

Люди, про яких пише В. Боровський, невідомі світові. Про цих людей не передає ні „Голос Америки" ні радіо „Свобода", їх імен не згадує жодна газета. В книжці наведено кілька десятків імен, з ким автор зустрічався особисто, але коли згадати, що в Совєтському Союзі таких лікарень, що в ній „лікували" самого автора, тисячі, то ми зрозуміємо, що цих невідомих мучеників десятки тисяч. Їх імен ніхто не знає і нелюди в білих халатах знущаються над ними, як хотять. Велика заслуга автора, що він розповів про це і світ дізнається ще про одне велике злочинство комунізму проти людства.

Що почуває людина, коли їй роблять застрик сірки чи терпентини? Як діють застрики інсуліни чи галоперідолу? Які існують методи „лікування"-тортурування в'язнів?Що являє з себе в цих умовах пересічна „совєтська" людина? Відповіді на ці питання дає книжка „Поцілунок Сатани".

Але ця дуже потрібна книжка зараз під загрозою. Видавництво „Смолоскип", яке вже зробило великі витрати, несподівано розірвало, не подавши причин, контракт на видання книжки.

Я прочитав цю книжку і як колишній в'язень психолікарень не можу погодитись з тим, що такий приголомшуючий документ захисту десятків тисяч невідомих мучеників не дійде до людей. Тому я порадив Вікторові Боровському видати книжку власним коштом.

Книжка нараховує близько 250 сторінок. Набор уже зроблено. Але для друку в автора немає грошей. Їх можна зібрати попереднім продажем і через добровільний даток.

Книжка коштувала б приблизно 10 долярів. Всім, хто заплатить за неї до видання, вона коштуватиме 8 долярів з пересилкою.

Ми з дружиною платимо 16 долярів за дві книжки і вносимо добровільний даток 20 дол. на її видання.

Закликаємо висилати замовлення зі своєю адресою і долученим чеком на 8 долярів на адресу: Victor Borovsky, 404 Glenmore ave., Brooklyn, New York 11207, USA.

На цю адресу висилати і добровільний даток.

Ми порадили авторові і він прийняв нашу пораду опублікувати на перших сторінках прізвища всіх жертводавців і 50 прізвищ з тих, хто першими пришлють передплату за книжку, як фундаторів цього видання.

Петро Григоренко з дружиною
Зінаїдою Михайлівною.

Вступайте в члени УНС!

Становище до українсько-американських громадських і політичних справ

Нижченаведене становище американців українського походження було передано до Крайового виборчого комітету за Картера /Мондейла та до Білого Дому. Становище-заяву приготував д-р Богдан Витвицький, а подала його Каміля Гук-Смородська, співголова Етнічних груп за перевибір Картера/ Мондейла.

ПОЛІТИЧНІ СПРАВИ

Державна оборона

Завдяки історичному, а в деяких випадках і особистому досвідам, американці українського роду і походження особливо чуйні до совєтської загрози, підривної діяльности й експансивности. У наслідок цього, американці українського роду й походження глибоко переконані в тому, що ЗСА повинні втримувати стійку оборонну поставу супроти СССР, та посідати як бажання, так і спроможність слідкувати та стримувати дипломатично, а коли була б потреба, і мілітарно совєтський авантюризм, де б і коли він не проявився. Наприклад, в українській громаді існувало загальнопоширене переконання, що бойкот Олімпійських ігрищ та обмеження експорту, що їх заініціював Президент у зв'язку зі совєтською інвазією заслуговували на всебічну підтримку.

Людські права

У всій українській громаді, без виключення, існувала повна підтримка політики президента Картера відносно людських прав. Ще до запровадження цієї політики, серед українців існувало переконання, що ЗСА повинні відкрито обороняти людські права, і тому, власне, ініціятива Президента знайшла серед них ентузіястичну підтримку. Що ж торкається Совєтського Союзу та проблеми людських прав, то певна частина української громади переконана, що,не дивлячись на певні напрямні закордонної політики ЗСА, в дійсності існує історичний зв'язок поміж нашими намаганнями поліпшити стан людських прав в СССР та нашими оборонними інтересами. Цей зв'язок виливає із симбіотичного взаємовідношення, що існує між — з одного боку — репресивним державним апаратом СССР, з його безконечними порушеннями людських прав, і, з другого боку, нібито постійною зовнішньою загрозою, якою оправдується сильний наголос СССР на мілітаризмі, і, яким, в свою чергу, оправдується „чуйність суворої внутрішньої контролі, тобто тоталітаризму з усіма його порушеннями людських прав. власне тому українські американці вважають, що було б серйозним прорахунком, якщо б турботи за людські права автоматично стали „турботами безпеки", або окреслювались нечітко, бо цим створився б неправильний погляд на відношення поміж ними.

Ми подивляємо Уряд президента Картера, який у більшості випадків не підпорядковував турботи за людські права дійсним або уявним турботам безпеки.

Єдине застереження української громади у цьому відношенні– це побоювання, щоб зобов'язання Уряду відносно людських прав не зменшувалися.

Українські дисиденти

Американці українського походження глибоко занепокоєні політикою культурного ґеноциду, спрямованого проти їхніх братів в Україні. Ця політика довела до масового переслідування, арештів та ув'язнень. За найновішими даними, українці становлять найбільший відсоток, — приблизно 40 відсотків, — політичних в'язнів в Совєтському Союзі. У зв'язку з цим, українські американці уважають, що Уряд, а зокрема Конгрес не приділили достатньої уваги цьому явищу.

З другого боку, українська громада висловила Урядові загальне признання за допомогу у звільненні Валентина Мороза та пастора Георгія Вінса в обміні в'язнів.

Американський консулят у Києві

Американці українського походження гостро відчувають потребу і необхідність якоїсь американської репрезентації у столиці України Києві. Вони переконані, що Уряд,відкладаючи відкриття консуляту в Києві на неозначений час, — що було одною із санкцій проти совєтської інвазії Афганістану, — зробив тактичну помилку, і що переоцінка цього рішення, у скорому майбутньому була б дуже побажаною.

Американський місячник „Америка"

Було б також побажаним, щоб журнал „Америка" публікувався в українськомовній редакції для його розповсюдження в УССР. Публікація цього журналу виключно в російській мові (а такою вона була від початку цього журналу) не дає позитивних наслідків, поскільки в цій республіці російська мова вважається накиненою Кремлем. Було б не менше побажаним, щоб вся американська література, що її розповсюджують в Україні, була також друкована в українській, а не російській мові. І взагалі, американці українського походження бажають, щоб Уряд більш уважно і чітко розрізняв різні національності СССР, а тим самим — плекав більш сприятливу думку про американську політику серед неросійських народів.

„РАДІО СВОБОДА"

Особливо побажаним було б збільшення числа українських передач „Радіо Свободи", тому, що, згідно зі звідомленнями недавніх емігрантів з УССР та СССР, в цілому „Радіо Свобода", як джерело інформації, є дуже популярним, не дивлячись на постійні совєтські намагання його глушити. Збільшення передач побільшало б і число слухачів, і кількість людей, на яких можна впливати.

Американські делеґації

Американці українського походження вважають, що ті американські делеґації (конгресові й інші), які відвідують Україну, повинні бути підготовленими до таких відвідин, поінформованими про сучасне положення в Україні та забезпеченими персоналом, який знає українську мову й обізнаний з українськими справами.

ВНУТРІШНІ СПРАВИ

Українська відмінність

Вся українська спільнота глибоко відчуває потребу, щоб американський Уряд і всі його установи виявили більшу ніж дотепер обізнаність відмінности України й українців від росіян, Росії та Совєтського Союзу. Некваліфіковане вживання термінів „Совєтський Союз" та „Росія" в урядових документах та пресових звідомленнях є анатемою для всіх українців, тому що концепційно таке некваліфіковане вживання цих слів улегалізовує їх неіснування.

Обмежена репрезентація етнічних груп

Українці, як одна із східньоевропейських етнічних груп, затурбовані обмеженою репрезентацією східніх европейців на становищах в приватному і громадському авторитетних і впливових секторах. Американцям українського походження незрозуміло, чому певні меншини упривілійовано в розумінні „афірмативної акції" та інших законів, в той час, як інші таких привілеїв не мають, тим більше, що не завжди трактування меншин з перспективи їхньої дискримінації в минулому та наслідків культурного позбавлення оправдує такий стан. Наприклад, хоч певні категорії азійських американців та чорних із Західньої Індії, відсотково, вступають у високі школи більше ніж східньоевропейці, зате вони мають право користати з „афірмативної акції" та інших законів, а східньоевропейці такого права не мають.

Українські житлові квартали та міські центри

Українці вважають, що вони внесли великий вклад у міські центри, які розположені на індустрійному північному сході та середньому заході. Будуючи церкви та школи, вони зберігали життєздатність та стабільність занедбаних центрів міста. Власне тому вони особливо зацікавлені характером тих державних вказівок, програм та постанов, що відносяться до відмовлення, збереження та оживлення старих міських центрів.

Автомобілі...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Дженерал Моторс внесли мабуть найбільше новостей. Ми писали про скорочення в 1977 році великих авт—Шевролета, Понтіяка, Олдсмобіла, Бюїка та Кеділлака. Цього року прийшла черга на скорочення посередніх — Монте Карльо, Ґренд Прі, Регал та Катлес Сюпрім, тоді як середні зазнали малих змін каросерії із випосаженням в менші мотори.

Спортові Корветт із Файберґлес (єдине авто) та Камаро зазнали незначних змін, натомість цікаву, наразі експериментальну новість впроваджено до Кеділлака. Отож вставлено 8-циліндровий мотор, що залежно від навантаження і терену (їзда вгору чи вниз) окремий пристрій автоматично може знизити працю кількости циліндрів на шість чи чотири, або теж піднести їх, згідно потреби.

Заслуговують на згадку Монза та Шеветт, найдешевші, малі авта, ціною біля 5,000 долярів. До Шеветту вставлять дізельний мотор вироблений у Японії, і таким чином воно зможе конкурувати із Фольксваґеном, під оглядом видайности — 50 миль на ґальон.

Навесні 1981 року фірма впровадить два, зовсім нові авта, що замінять в клясі підкомпактних Монзу та Санбирда. Наразі, їх називають автами кляси Джей, із 4-циліндрами, погоном на передні колеса і т.п. Про ціну на них та інші деталі — годі ще говорити.

Фольксваґен, що виробляє Реббіта у Вестмореленді, Па., але спроваджує мотори та інші частини із Німеччини, це єдиний продуцент, що зазнав надвишку продажу та зиски. Крім Реббіта Фольксваґен спроваджує свої закордонні автомобілі в тому нововипродукованого Джетта, а також Авді.

В Амерікен Моторс ставиться питання незалежности і дальшого існування цієї фірми бо 40 відсотків акцій закупила французька Рено. Амерікен Моторс відкинула Пейсера через слабу видатність пального із погоном на обидві осі, так як і Джіп дальше вироблятимуть і Спиріт, але до них додали ще й нове авто Ігнет.

А що далі?

Із притаєним віддихом чекають продуценти ЗСА як приймуть покупці нововпроваджені авта. Фірми розвинули барабанну, дуже коштовну кампанію їх оголошень. Звідусіль надходять звідомлення про більш як задовільну якість цих виробів. Проте трудно буде вимазати погану славу низької якости авт ЗСА, як, наприклад, двері, що не приставали, склообчищувачі, що не діяли, замки, що їх слід було замінити, фарба, що стікала, та ряд інших. Із цієї причини Крайслер що мав перед війною поверх 19 відсотків ринку ЗСА, відсотки його впали на 9.6.

Через це збанкрутували такі продуценти, як Стюдебейкер, Кайзер-Фрейзер, престижевий Паккард і подібний шлях стелиться перед Амерікен Моторс.

На овиді появляються все легші та менші авта, випосажені у більш видайні мотори, завдяки вимогам агенції ФТК. Під знаком запиту опинились дізелеві видайні мотори, з огляду на те, що відхідні із них гази можуть спричинитись до хвороби рака; сьогодні ці гази під дослідами.

Що покажеться у калейдоскопі? Дженерал Моторс та бензинова фірма Ґалф продовжують досліди над електронними автами коштом мільйонів долярів. Проблему становить вага батерій та обсяг миль, і потреба кожноденного їх наснаження. Не виключено, що для вжитку в місті побачимо мініятюрні авта, на два сидження, із дво-чи-трициліндровими моторами, на три колеса, що їх буде можна будь-де примістити.

Рівночасно, виринає проблема пального. Проводяться досліди над гезоголом, етанолом — у значенні видайности та коштів продукції. Проте Канада посунулась дальше в тому, бо стиснений газ у бутлях вставляють до авт, а якщо він зужиється, його важільцем можна переключити на бензину.

Щойно появилось у пресі повідомлення що у стейті Ню Джерзі ввійшов у силу закон, що всі авта, закуплені місцевими чи стейтовими урядами мусять бути вироблені у ЗСА. Цей закон піддано під судовий розгляд — і суд має вирішити конституційність цього розпорядку. У стейті Ню Джерзі замкнено найбільший автомобілевий завод, проти чого запротестували 6,500 звільнених з праці робітників.

Довгий та нелегкий шлях стелиться перед автомобільним промислом ЗСА. Та ринок його збуту ані не розв'яжуть рішення деяких стейтів чи фірм, ані не розв'яже його питання чи купувати автомобілі закордонної продукції, а виріб якісних та розмірно дешевих авт.

У Вунсакеті ...

(Закінчення зі стор. 1)

більшости яка не допускала меншість до свобідного вислову. Це були прояви тотальної нетолеранції супроти меншости з боку згаданої більшости, як і намагання зісунути представництво УНСоюзу й інших братських союзів на підрядне становище в Президії УККА арбітарним уневажненням т. зв. ротаційної системи на пост віцепрезидента УККА.

Зібрані схвалили й підтримали становище делеґації УНСоюзу на XIII Конгресі.

Закінчилися ці збори гостиною, яку приготували пані з 202-го і 242-го Відділів. Коли певна кількість учасників брала участь у прийнятті й частуванні, друга частина мала нагоду оглянути фільм про минулу Конвенцію УНС два роки тому. Висвітлювання фільму проходило дуже жваво і глядачі радісно й голосно виявили своє задоволення, коли на фільмі пізнали чи то самих себе, чи то своїх знайомих — членів управ Відділів, Округ чи Головної Екзекутиви й інших, їм відомих особистостей.

ЄГИПЕТ І ІЗРАЇЛЬ ВИРІШИЛИ ПОШИРИТИ співпрацю і збільшити товарообмін. Про поширення такої співпраці повідомили кореспондентів обидва президенти Анвар ель-Садат і Іцак Навон. Як відомо, ізраїльський президент Навон перебуває з офіційною візитою в Єгипті, де він зустрінувся не тільки з президентом Садатом, але також з іншими політичними і культурними діячами з метою обміркування спільних акцій для розв'язки палестинської проблеми і міста Ієрусалиму, яке було проголошене ізраїльським урядом столицею держави. Хоч президент Ізраїля не має виконавчої влади, але він діє у повній згоді з прем'єр-міністром Менахемом Беґіном і має від нього повновласті заступати інтереси Ізраїля у розмовах з єгиптянами.

ПРО КОНФЕРЕНЦІЮ У НЮ ЙОРКУ

У репортажі — „В Ню Йорку відбулась конференція в справі деколонізації" — у „Свободі", ч. 232, п'ятниця, 31-го жовтня, трапився недогляд. Цією конференцією проводив д-р Володимир Душник, а не проф. Андрю Еренкройц.

Червона...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

такій уніформі, яку Петро раз бачив на дідусевій знімці. Він глянув проймаючим поглядом на Петра і вказав рукою на календар на стіні. А відтак вони опинилися на широкій дорозі, якою йшли і йшли лави війська в таких же уніформах, всі радісні, співаючи: „Гей, у лузі червона калина"...А над ними майорів прапор, якого Петро в житті ніколи не бачив. Синьо-жовтий. Прапор підносився щораз вище, наче б сягав сонця. А сонце світило так ясно, немов це була б весна. Петро подумав: чи може бути весна восени? І наче хтось шепнув: „Ходи з нами". Чи це був голос дідуся?

Петро прокинувся. Ще було темно. Мирон ще не повернувся з гуляння. Петро почав поспішно вдягатися. Вибіг на вулицю і поспішав до автобусної зупинки. Ні, він не поспішав на завод! Йому було зовсім байдуже, що знову запишуть „прогул". Все, що муляло його минулого вечора, і Нюра, і її насмішки, і гуляння, на яке не пішов, видалося раптом таке маловажне, таке безвартісне. Петро їхав на цвинтар. Хотів обняти кущик калини на дідусевій могилці і шепнути їй, що він не забув того, про що розповідав йому дідусь — Усусус. Хотів шепнути дідусевій могилці, що дідусева дорога життя була дорогою єдиної української правди.

А був це досвіток Першого листопада...

Рочестер, Н. Й. — Рочестер, Н. Й.

В неділю, 9 листопада 1980 року, о год. 5:30 веч.
в залі Українського Народного Дому
при 831 Джозеф Авеню, РОЧЕСТЕР, Н. Й.
відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНС в Рочестері, Н. Й.

в яких повинні взяти участь Відділові Урядовці, члени Окружної Управи та Урядовці і конвенційні Делеґати наступних Відділів:

36, 66, 89, 217, 285, 289, 316, 343, 367 та 437

В ПРОГРАМІ:

1. Відкриття.
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останні місяці.
3. Обговорення осінньої організаційної кампанії, метою якої є придбати 2.000 нових членів до кінця цього року
4. Оформлення Конвенційних Комісій.
5. Обговорення загальних союзових справ.
6. Внески, запити і закриття зборів.

У Зборах візьме участь —

д-р Іван Флис, головний предсідник УНС

До участи в Зборах запрошені також усі члени УНС та місцеве Українське Громадянство.

Константин Шевчук, *почесний голова* — **В. Гавриляк**, *голова*
Микола Лилак, *касир* — **Дмитро Пристай**, *секретар*

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Дозвольте пригадати Вам, що вкладки повинні бути вплачені вже в першому дні місяця, коли припадає чергова платність.

Тому проситься належні вкладки вирівнювати не пізніше, як 25-го дня даного місяця.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНФОРМАТИВНІ ЗБОРИ ОКРУГИ УНСОЮЗУ НІЯҐАРА

відбудуться

в неділю, 9 листопада 1980 р., о год. 2:30 по пол.
в залі УНО, Ст. Кетринс, Онт., Канада
при 177 Ніягара вул.

Просимо всіх відділових урядовців, зокрема секретарів, обов'язково взяти в них участь.

Окружна Управа

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ВІЙНУ МІЖ ІРАКОМ І ІРАНОМ і раніше проголошений невтралитет, Уряд З'єднаних Стейтів Америки офіційно повідомив іранців, що він погодиться на „відмороження" підписаних раніше шахом Мохаммедом Різою Паглеві контрактів про закуп модерної зброї в ЗСА на суму 240 мільйонів долярів і доставить цю зброю до Ірану, якщо іранський парлямент прийме постанову про звільнення усіх 52-ох американських закладників, які вже майже рік перебувають у фактичному ув'язненні. Офіційні чинники у Вашінгтоні заявили, що фактичні закупи становили суму 500 мільйонів долярів з тим, що зброя вартости 240 мільйонів вже фактично була в дорозі до Ірану, як там почались розрухи і захоплення амбасади ЗСА.

СУМЛІННІ Й ВІДПОВІДАЛЬНІ АНАЛІСТИ наслідків президентських вівтіркових дебат поміж Картером і Регеном твердять, що і один і другий претендент на пост наступного президента ЗСА здобув після цього виступу по 6 відсотків голосів з нездецидованих перед тим виборців. Опитування 1,062-ох глядачів, переведене агентством Ассошіейтед Пресс, подало ці числові дані про обох дебатуючих.

ВИСТУПАЮЧИ ПЕРШИЙ РАЗ ВІД ЧАСУ СВОГО вимушеного відходу від президентської влади 9-го серпня 1974 року, колишній Президент Америки, Ричард М. Ніксон, свідчив перед судом у Вашінгтоні у справі підсудних двох урядовців ФБІ, які начебто без попереднього судового дозволу обшукували мешкання запідозрених у підривних діях, переважно лівих, американських екстремістів і терористів. Ніксон сказав, що він дав свою згоду в 1970 році на таку пропозицію, хоч чотири дні пізніше відкликав свій підпис під цією ухвалою. Він також пригадав докладно, що саме робили ці терористи й екстремісти, підкреслюючи ще й те, що тоді ЗСА вели війну, тож це не був мирний час у повному розумінні цього слова. Від січня 1969 року, — казав колишній Президент, — до квітня 1970 року було більше як 40 тисяч бомбових вибухів, бомбових шантажів і бомбових погроз і небезпек вибухів у З'єднаних Стейтах Америки. В цих вибухах загинуло 23 особи, а поранені були сотні людей; матеріяльні втрати ж становили понад 20 мільйонів долярів. Щоб припинити це беззаконня підривних елементів, які діяли на шкоду населення, він уважав за потрібне зробити все можливе, щоб цих лівих терористів половити, заки вони спричинять ще більше нещастя в Америці. Двох працівників ФБІ судять за те, що вони „порушували конституційні права громадян", коли в роках 1972-1973, неуповноважені для цього судом, робили обшуки в членів радикальної групи „Ведермен'ів" („Wether Underground") Ці підсудні є: В. Марк Фелт, колишній виконуючий обов'язки заступника директора Бюра, і Едвард С. Міллер, колишній шеф відділу розвідки ФБІ.

Пассейк, Кліфтон, Патерсон, Ратерфорд і околиця!

В суботу, 8 листопада 1980 р., о год. 6-ій веч.
в приміщенні Української Централі
при 240 Гової Авеню, ПАССЕЙК, Н. Дж.
відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ
ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

до участи в яких запрошені й зобов'язані урядовці, представники і конвенційні делегати наступних Відділів:
42, 64, 97, 134, 182 і 394

НА ПОРЯДКУ:

1. Відкриття.
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останні місяці.
3. Обговорення осінньої кампанії, метою якої є придбати 2,000 нових членів до кінця цього року.
4. Обговорення загальних союзових справ.
5. Внески, запити і закриття зборів.

У зборах візьме участь —

Уляна Дячук, головний касир УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Іван Хомко, *голова* — **Василь Марущак**, *секретар*
Іван Блиха, *касир*

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Ню Гейвені, Конн.
повідомляє, що

в неділю, 9-го листопада 1980 року о год. 2:30 по пол.
в залі Українського Народного Дому
при 162 Дей вул., НЮ ГЕЙВЕН, Конн.
відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останніх 10 місяців.
3. Обговорення осінньої кампанії, метою якої є придбати 2.000 нових членів до кінця цього року.
4. Обговорення загальних союзових справ.
5. Внески, запити і закриття зборів.

У зборах обов'язково повинні взяти участь члени Окружної Управи, Урядовці і Конвенційні Делеґати УНС наступних Відділів:

12, 23, 52, 54, 59, 67, 84, 101, 138, 207, 253, 254, 277, 350, 370, 387, 390, 414.

У зборах візьмуть участь:

Володимир Сохан, головний секретар УНС
Проф. Іван Телюк, головний контролер УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

проф. Іван Телюк, *почесний голова* — **д-р Михайло Снігурович**, *голова*
Тарас Сливінський, *секретар* — **Василь Добчанський**, *касир*

Вступайте в члени УНСоюзу!